

سُورَةُ الْقَدْرِ

သို့တော်တော် လေး

အာလ်-အညီဗ

سُورَةُ الْقَدْرِ
សូរ៉េត្តិ ៩៧ អាល់-កូដ្រី

"អាល់-កូដ្រី" ប្រែថា "ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ" មាន ៥ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉េត្តិទី ២៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដ្រីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដ្រីបានដាក់
សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្កូ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" يَجْهَرُ بِهَا صَوْتَهُ، كَانَ كَالشَّاهِرِ سَيْفُهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا سِرًّا كَانَ
كَالْمُتَسَحِّطِ بِدَمِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عَشْرَ مَرَّاتٍ غُفِرَ لَهُ عَلَى [نَحْوِ] أَلْفِ ذَنْبٍ مِنْ ذُنُوبِهِ». (الكافي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٤٥٤
حدِيث: ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٦٩٩ حدِيث ٩٩ / ١١٧٥٦)**

មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តប[មានប្រសាសន៍]តមកពី មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ិន យ៉ាស្កុយ៉ា តមកពី អាល់ម៉ាដ្ក ប៊ិន
មូហាំម៉ាដ្ក តមកពី អ៊ីបន្ស ម៉ាស្កុប តមកពី លៃហ្វ ប៊ិន អ៊ូម៉ែរ៉េត្តិ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានថ្លែងថា
អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដ្រី^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉េត្តិ ៩៧] ការពិត យើងបានដាក់វាចុះ
មកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ខ្លាំងៗដូចអ្នកនោះបានលើកដាវប្រយុទ្ធលើព្រះមាតិអល់ឡោះហ្គ័ដ្រី ។ អ្នក
ណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះស្ងាត់ៗដូចអ្នកនោះលះបង់លើព្រះមាតិអល់ឡោះហ្គ័ដ្រី ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ
នេះដប់ដង មួយពាន់បារបស់អ្នកនោះត្រូវអត់ឱនឲ្យអ្នកនោះ ។" (الكافي 2: 6/454)

***

وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعاً، عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَزْدِيِّ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي
عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي الْعُودَةِ، [قَالَ]: «تَأْخُذُ فُلَّةٌ جَدِيدَةً، فَتَجْعَلُ فِيهَا مَاءً، ثُمَّ تَقْرَأُ عَلَيْهَا: "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" ثَلَاثِينَ مَرَّةً،
ثُمَّ تُعَلِّقُ وَ تَشْرَبُ مِنْهَا وَ تَتَوَضَّأُ، وَ يَزْدَادُ فِيهَا مَاءً إِنْ شَاءَ». (الكافي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٤٥٦ حدِيث: ١٩ ، البرهان في تفسير
القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٦٩٩ حدِيث ٩٩ / ١١٧٥٧)**

[...] អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដ្រី^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីការស្វែងរកជម្រកថា៖ "ចូរយកចូទឹកថ្មីមួយ ចាក់ទឹក
ចូលក្នុងចូនោះហើយសូត្រលើចូទឹកនោះ [សូរ៉េត្តិ ៩៧] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះ
បុព្វបញ្ញត្តិ សាមសិបដង ហើយចូរកុំលែងធ្វើដូចនេះ (គឺយកចិត្តទុកដាក់) ផឹកទឹកចូនោះ យកទឹករុំខ្នុរ
ជាមួយទឹកចូនោះ លោកអាចថែមទឹកពីលើទឹកចូនេះ បាន ។" (الكافي 2: 19/456)

***

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" فِي فَرِيضَةٍ مِنْ
فَرَائِضِ اللَّهِ نَادَى مُنَادٍ: يَا عَبْدَ اللَّهِ، غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا مَضَى فَاسْتَأْنِفِ الْعَمَلَ». (ثواب الأعمال الجزء: ١ صَفْحَة : ١٢٤ ، البرهان في

تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٦٩٩ حَدِيث (١١٧٥٨/ ٩٩)**

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័បានថ្លែង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាល់-ហ្វ្លែស្រី ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-អុឡាអ៊ី តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉ាត៍ ៩៧] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ នៅក្នុងស្វ័ឡាត្តុ ហ្វារខ្លូដែលជាការព្វកិច្ចដែលអស់ឡោះហ្គ័ដាក់មកនោះ គេនឹងប្រកាសថា៖ "បារអស់ឡោះហ្គ័អ៊ីយ អស់ឡោះហ្គ័បានអត់ឱនទង្វើដែលអ្នកបានតវ៉ាកាលពីមុន ។ ដូច្នេះអ្នកអាចធ្វើ[ទង្វើល្អ]បន្តទៀត ។" (ثواب الأعمال: 124)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَمَنْ صَامَ شَهْرَ رَمَضَانَ، وَ إِنَّ وَافَقَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ، كَانَ لَهُ ثَوَابٌ كَثُوبٍ مَنْ قَاتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عَلَى بَابِ مُخْرَجٍ سَلَّمَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ كُلِّ آفَةٍ وَ سُوءٍ إِلَى أَنْ يُخْرَجَ صَاحِبُهُ مَا فِيهِ». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٠٠ حَدِيث (١١٧٥٩/ ٩٩)**

[សាត្រា]ខ័រ៉ាស្វ័ អាល់-គូរអាន ចែងថាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍នេះ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ដូចអ្នកនោះបានកាន់សីលត្រណាមអាហារពេញមួយខែវិម៉ាដួន ។ បើអ្នកនោះសូត្រសូរ៉ាត៍នេះត្រូវនឹងយប់ព្វបញ្ញត្តិ (ليلة القدر) អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ដូចរង្វាន់របស់អ្នកដែលបានបូជាជីវិតលើព្រះមាតាអស់ឡោះហ្គ័ដែរ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍នេះលើទ្វារឃ្លាំងដាក់អីរ៉ាន់ អស់ឡោះហ្គ័នឹងការពារអីរ៉ាន់នោះមិនឲ្យមានវិបត្តិណាមួយឡើយ លុះត្រាតែម្ចាស់អីរ៉ាន់នោះយកអីរ៉ាន់នោះចេញពីឃ្លាំងនោះ ។" (تفسير البرهان ហ្វាខ្លីស្វ័ 11759)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا بَعْدَ عِشَاءِ الْأَجْرَةِ حَمْسَ عَشْرَ مَرَّةً، كَانَ فِي أَمَانٍ مِنَ اللَّهِ إِلَى تِلْكَ اللَّيْلَةِ الْأُخْرَى، وَ مَنْ قَرَأَهَا فِي كُلِّ لَيْلَةٍ سَبْعَ مَرَّاتٍ أَمِنَ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عَلَى مَا يُدْخِرُ دَهَبًا أَوْ فِضَّةً أَوْ أَثَاتٍ بَارَكَ اللَّهُ فِيهِ مِنْ جَمِيعِ مَا يَصْرُفُهُ، وَ إِنْ قُرِئَتْ عَلَى مَا فِيهِ غَلَّةٌ نَفَعَهُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ : ١٤ «نحوه». البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٠٠ حَدِيث (١١٧٦١/ ٩٩)**

អាល់-ស្វ័ឡិកូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍នេះដប់ប្រាំដងក្រោយប៉ែកក្រោយបង្អស់នៃយប់ អស់ឡោះហ្គ័នឹងការពារអ្នកនោះរហូតដល់យប់ថ្មី ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍នេះប្រាំពីរដងរាល់យប់ អ្នកនោះនឹងមានសុវត្ថិភាពរហូតដល់ព្រឹក ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍នេះលើវត្ថុដែលខ្លួនលាក់ទុកដូចជាមាស ប្រាក់ ឬគ្រឿងសង្ហារឹមជាដើម អស់ឡោះហ្គ័នឹងប្រោះព្រំវត្ថុទាំងនោះ នឹងបានរួចផុតពីវិបត្តិនានា ។ បើសូត្រសូរ៉ាត៍នេះលើកសិផល វានឹងមានអត្ថប្រយោជន៍ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្គ័^{تعالى} ។" (تفسير البرهان ហ្វាខ្លីស្វ័ 11761)

***

فِي مُهْجِ الدَّعَوَاتِ لِإِبْنِ طَاوُسٍ رَحِمَهُ اللَّهُ أَنَّهُ قِيلَ لِلصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: بِمَا اخْتَرَسْتَ مِنَ الْمَنْصُورِ عِنْدَ دُحُولِكَ عَلَيْهِ؟ فَقَالَ: بِاللَّهِ وَ بِقِرَاءَةِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ، ثُمَّ قُلْتُ: «يَا اللَّهُ» يَا اللَّهُ سَبْعًا «إِنِّي أَتَشَفَّعُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ أَنْ تُقَلِّبَهُ لِي» فَصَنَ ابْنُ بَدَلِكٍ فَلْيَصْنَعْ مِثْلَ صُنْعِي، وَ لَوْ لَا أَنَّنَا نَقْرَأُهَا وَ نَأْمُرُ بِقِرَاءَتِهَا شَبِعْنَا لَتَحَطَّفَهُمُ النَّاسُ وَ لَكِنَّ هِيَ وَ اللَّهُ هُمْ كَهْفٌ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٢)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាហ្វាហ្វិ អាល់-ដ្យាហ្វាត់ របស់ អ៊ីបនូ គ្លីវស គេបានសួរ អាល់-ស្វីឌ្វិក្ស صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ការពារខ្លួនដូចម្តេចពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅជួប អាល់-ម៉ាន់ស្វីរ ?" អាល់-ស្វីឌ្វិក្ស صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈថា៖ "សូមស្យាបចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លា عجل ដោយសូត្រ[សូរ្យវិញ្ញាណ ៩៧] ហើយថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លា عجل អឺយ (الله يا)" ប្រាំពីរដង ហើយថា៖ "សូមព្រះអង្គ عجل ជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام រំលំចង្រៃឧបទ្រពនេះក្នុងព្រះ នាមមូហាំម៉ាដ្វ صلى الله عليه وآله និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គ عليهم របស់មូហាំម៉ាដ្វ صلى الله عليه وآله ។" ដូច្នេះអ្នកណានៅក្នុងករណីនេះ ចូរអ្នកនោះធ្វើដូចខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដែរ ។ បើយើង عليهم មិនបានសូត្របែបនេះទេ បើយើង عليهم មិនបានដាក់បញ្ហា ឲ្យសូត្របែបនេះទេ ស្វីអ្វីស្ត្រីយើង عليهم ប្រាកដជាត្រូវគេចាប់បានជាមិនខាន តែ សូមស្យាបចំពោះ អល់ឡោះហ្វ្លា عجل នេះគឺគុហា (គឺជម្រក) សម្រាប់ពួកគេ ។" (تفسير نور الثقلين) ហ្វាឌ្វីស្វ័យ ៥)

***

في كتاب طِبِّ الْأَنْبِيَاءِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي حَمْرَةَ التُّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: شَكَأَ رَجُلٌ مِنْ هَمْدَانَ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَجَعِ الظَّهْرِ وَ أَنَّهُ يَسْهَرُ اللَّيْلَ، فَقَالَ: ضَعْ يَدَكَ عَلَى الْمَوْضِعِ الَّذِي تَشْتَكِي مِنْهُ وَ إِفْرَأْ ثَلَاثًا « وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ سَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ » وَ إِفْرَأْ سَبْعَ مَرَّاتٍ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ » إِلَى آخِرِهَا فَإِنَّكَ تُعَاقَبُ مِنَ الْعَلَّةِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٣)

នៅក្នុងសាត្រា ទ្វីប អាល់-អាអ៊ីម៉ាស្ត យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្ត អាល់-ស្វីម៉ាលី [រាយការណ៍]តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "បុរសអ្នកយាមល្អាតស្រុក ហ្វាដ្វាន់ម្នាក់បានមកត្អូញប្រាប់ អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام ថាគាត់ឈឺខ្នង ។ អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ចូរលោកដាក់ដៃលើកន្លែងឈឺ ហើយសូត្របីដងថា៖

« وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ سَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ »

(ម្នាក់ៗស្លាប់តាមការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្វ្លា عجل ព្រះអង្គ عجل បានកំណត់កាលបរិច្ឆេតឲ្យគ្រប់ជីវិត ។ អ្នកណាចង់បានរង្វាន់លោកនេះគេនឹងឲ្យអ្នកនោះ ។ អ្នកណាចង់រង្វាន់លោកមុខគេនឹងឲ្យអ្នកនោះ ។ យើងតបស្នងបុគ្គលណាដែលដឹងគុណ)" ហើយចូរសូត្រប្រាំពីរដងថា៖ الْقَدْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ » (គឺសូរ្យវិញ្ញាណ ៩៧) លុះចប់ លោកនឹងជាពិជម្ហី បើអល់ឡោះហ្វ្លា عجل មានព្រះបំណង ។" (تفسير نور الثقلين) ហ្វាឌ្វីស្វ័យ ៦)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى قَالَ: كُنْتُ بِقَيْدٍ فَمَشَيْتُ مَعَ عَلِيِّ بْنِ بِلَالٍ إِلَى قَبْرِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ قَالَ: فَقَالَ لِي عَلِيُّ بْنُ بِلَالٍ: قَالَ لِي صَاحِبُ هَذَا الْقَبْرِ عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ أَتَى قَبْرَ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ مِنْ أَيِّ نَاحِيَةٍ يَضَعُ يَدَهُ وَ قَرَأَ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ » سَبْعَ مَرَّاتٍ أَمِنَ مِنَ الْفَرَجِ الْأَكْبَرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٣)

មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន យ៉ាក្តូគូប [រាយការណ៍]តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន យ៉ាស្ត់យ៉ា ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន អាស្ត់ម៉ាដ្វ ប៊ីន យ៉ាស្ត់យ៉ា ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានដើរជាមួយ អាលី ប៊ីន ប៊ីឡាល់ ទៅកាន់ផ្ទះរបស់ មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន

អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន បាស្ត្រីអ៊ី ។ លោកបានថា៖ "អ្នកនៅក្នុងផ្ទះនេះបានប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-រីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្នកដែលមកឯផ្ទះរបស់ប្អូនមានសទ្ធា ចូរដាក់ដៃ[លើផ្ទះ] ហើយសូត្រ الْقَدْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (គឺស្វីរ៉េ:ត្តិ ៩៧) ប្រាំពីរដង អ្នកនោះនឹងបាត់ខ្លាចនៅក្នុងផ្ទះ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៩៧ ហ្វាត្វាស្វីស្ត១០)

***

الْحَسَنُ بْنُ مَحْبُوبٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: مَرَرْتُ مَعَ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْبَقِيْعِ، فَمَرَرْنَا بِقَبْرِ رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ مِنْ الشَّيْبَعَةِ فَقُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: جُعِلَتْ فِدَاكَ هَذَا قَبْرُ رَجُلٍ مِنَ الشَّيْبَعَةِ؟ قَالَ: فَوَقَفَ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ ارْحَمْ عُرْبَتَهُ، وَ صِلْ وَحَدِيثَهُ، وَ آئِسْ وَحَشْتَهُ، وَ أَسْكِنْ إِلَيْهِ مِنْ رَحْمَتِكَ رَحْمَةً يَسْتَعْنِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ، وَ أَحْفَهِ مَنْ كَانَ يَتَوَلَّاهُ. ثُمَّ قَرَأَ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" سَبْعَ مَرَّاتٍ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٤)

អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ត្រីប៊ុប [មានប្រសាសន៍]តមកពី អ៊ុរ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ម៉ាក្វុដ្វា តមកពីឪពុកលោក ដែលបានថាខ្ញុំបានដើរជួប អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯ អាល់-បាគ្វីអ៊ី ។ បុរសស្តីអ្នកស្រុក គួហ្វាស្ត្រីម្នាក់បានជួបយើង ។ គាត់បានទូល អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្ម ដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺផ្ទះរបស់អ្នកស្តីអ្នកស្រុកមែនទេ?" លោកបានថា អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ឈប់ក្បែរគាត់ហើយមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី ^{رحمته} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{رحمته} អាណិតគាត់ផងដែលគាត់បាន រងឯងស្មារតី សូមព្រះអង្គ ^{رحمته} បន្ទូលភាពកណ្តោចម្នាក់ឯងឲ្យគាត់ សូមព្រះអង្គ ^{رحمته} បង្ក្រាបការភ័យរន្ធត់របស់ គាត់ សូមព្រះអង្គ ^{رحمته} ប្រោសមេត្តាគាត់ដើម្បីនឹងកុំឲ្យគាត់ត្រូវការសេចក្តីប្រោសមេត្តាពីអ្នកណាទៀតពី ព្រះអង្គ ^{رحمته} សូមព្រះអង្គ ^{رحمته} ជួយថែរក្សា" ហើយ អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រ[ស្វីរ៉េ:ត្តិ ៩៧] ប្រាំពីរ ដង ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៩៧ ហ្វាត្វាស្វីស្ត១១)

***

بِي مَنْ لَا يَخْضُرُهُ الْقَبْرِهِ وَ قَالَ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَا مِنْ عَبْدٍ زَارَ قَبْرَ مُؤْمِنٍ فَقَرَأَ عِنْدَهُ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ » سَبْعَ مَرَّاتٍ إِلَّا عَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَ لَصَّاحِبِ الْقَبْرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٤)

នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាន់ឡា យ៉ាស្ត្រីប៊ុប អាល់-ហ្វាគ្វី:ប៊ុប អាល់-រីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលណា បារទៅកាន់ផ្ទះរបស់អ្នកមានសទ្ធា បានសូត្រឲ្យអ្នកនោះ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ » (ស្វីរ៉េ:ត្តិ ៩៧) ប្រាំពីរ ដង កាលនោះអល់ឡោះហ្វី ^{رحمته} ខមាទោសឲ្យអ្នកនោះនិងអ្នកក្នុងផ្ទះ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៩៧ ហ្វាត្វាស្វីស្ត ១២)

***

سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ سَهْلٍ قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنِّي قَدْ لَزِمَنِي دَيْنٌ فَادِّخْ فَكَتَبَ إِلَيَّ أَكْثَرَ مِنَ الْإِسْتِعْقَارِ وَ رَطَّبَ لِسَانَكَ بِقِرَاءَةِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٧)

សាស្ត្រី ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដ្វី [ពាយការណ៍]តមកពី ម៉ាន់ឡា ប៊ិន អាល់-អ្វាប់បាស តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន សាស្ត្រី ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅ អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ទូលបង្គំឃើញថា កាតព្វកិច្ចសាសនាធ្ងន់ណាស់ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរមកខ្ញុំថា៖ "ចូរសូមខមាទោសឲ្យច្រើន ។ ចូរ ធ្វើមអណ្តាតដោយសូត្រ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ" (ស្វីរ៉េ:ត្តិ ៩៧) ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៩៧ ហ្វាត្វាស្វីស្ត២៥)

***

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْفَضْلِ [عَنْ] أَبِي عَمْرِو الْحَدَّاءِ قَالَ: سَاءَتْ حَالِي فَكَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَكَتَبَ إِلَيَّ إِدْمَ قِرَاءَةَ: «إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ» قَالَ: فَقَرَأْتُهَا حَوْلًا فَلَمْ أَرِ شَيْئًا فَكَتَبْتُ إِلَيْهِ أُخْبِرُهُ بِسُوءِ حَالِي وَ أَنِّي قَدْ قَرَأْتُ: «إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ» حَوْلًا كَمَا أَمَرْتَنِي وَ لَمْ أَرِ شَيْئًا؟ قَالَ: فَكَتَبَ إِلَيَّ قَدْ وَفَى لَكَ الْحَوْلُ فَانْتَقِلْ مِنْهَا إِلَى قِرَاءَةِ «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» قَالَ: فَفَعَلْتُ فَمَا كَانَ إِلَّا يَسِيرًا حَتَّى بَعَثَ إِلَيَّ ابْنُ أَبِي دَاوُدَ فَقَضَى عَنِّي دَيْنِي وَ أَجْرِي عَلَيَّ وَ عَلَى عِيَالِي وَ وَجَّهَنِي إِلَى الْبَصْرَةِ فِي وَكَالَتِهِ بِنَابِ كِلَاءٍ وَ أَجْرِي عَلَيَّ خَمْسِمِائَةَ دِرْهَمٍ

មិត្តយើងច្រើននាក់បានថ្លែងតមកពី សាស្ត្រស្ថិតិ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ តមកពី អាលី ប៊ិន ស្ត្រីឡែម៉ាន តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាដូល អាហ្វិ អ៊ូម៉ារ អាល់-ហ្វាស្តាអ៊ូ ដែលបានថ្លែងថាស្ថានភាពខ្ញុំដុនដាប ។ ខ្ញុំ បានសរសេរសំបុត្រទៅ អាហ្វិ យ៉ាកុប្វាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរមកខ្ញុំវិញថា៖ "ចូរសូត្រ [សូរ្យវិញ្ញាណ ៧១] ការពិតយើងបានចាត់បញ្ជូននុ៎ះហ្ន៎ទៅរកប្រជាជាតិរបស់គេ ។" ខ្ញុំបានសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណ ៧១ នោះអស់មួយឆ្នាំតែមិនឃើញមានលទ្ធផលទេ ។ ខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីស្ថានភាព មិនល្អរបស់ខ្ញុំថា៖ "ទូលបង្គំបានសូត្រ [សូរ្យវិញ្ញាណ ៧១] ការពិតយើងបានចាត់បញ្ជូននុ៎ះហ្ន៎ទៅរកប្រជា ជាតិរបស់គេ ពេញមួយឆ្នាំដូចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្គាប់នោះ តែមិនឃើញមានអ្វីផ្លាស់ប្តូរទេ ។" លោក បានថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរតបខ្ញុំវិញថា៖ "អស់មួយឆ្នាំ លើកនេះចូរសូត្រ ការពិតយើងបានដាក់វា ចុះមក (សូរ្យវិញ្ញាណ ៩៧) ។" ខ្ញុំបានធ្វើបែបនេះមិនយូរប៉ុន្មាន អាហ្វិ ដារ៉ុដូ បានផ្ញើមកឲ្យខ្ញុំហើយបានសង បំណុលខ្ញុំអស់ ។" ហើយបានឲ្យខ្ញុំទៅកាន់ អាល់-ហ្វាស្តាអ៊ូ ជាតំណាងលោក នៅឯ បាប កាល់ឡាអ៊ូ ហើយលោកបានផ្ញើប្រាក់ប្រាំរយដៀរហ្វាមកឲ្យខ្ញុំជាថ្លៃឈ្នួល ។

* وَ كَتَبْتُ مِنَ الْبَصْرَةِ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ مَهْرَبَانَ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِنِّي كُنْتُ سَأَلْتُ أَبَاكَ عَنْ كَذَا وَ كَذَا وَ شَكَّوْتُ إِلَيْهِ كَذَا وَ كَذَا وَ إِنِّي قَدْ نَلْتُ الَّذِي أَحْبَبْتُ فَأَحْبَبْتُ أَنْ تُخْبِرَنِي يَا مَوْلَايَ كَيْفَ أَصْنَعُ فِي قِرَاءَةِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ أَفْتَصِرْ عَلَيْهَا وَحَدَّهَا فِي فَرَائِضِي وَ عَيْبِهَا أَمْ أَقْرَأُ مَعَهَا غَيْرَهَا أَمْ لَهَا حَدٌّ أَعْمَلُ بِهِ

* ខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រផ្ញើទៅ អាហ្វិ អាល់-ហ្វាស្តាអ៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} តាម អាលី ប៊ិន ម៉ាសូស្ត្រីយ៉ាវ ថា៖ "ទូលបង្គំ បានសូត្រព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងនេះមួយ ទូលបង្គំបានត្អូញប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងនេះ មួយ ទូលបង្គំទទួលបានមកវិញនូវអ្វីដែលទូលបង្គំគាប់ចិត្ត ។ ដូច្នេះទូលបង្គំសូមឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ ទូលបង្គំ ព្រះបរមគ្រូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលបង្គំអើយ ថាទូលបង្គំតមប្តីធ្វើដូចម្តេចអំពី ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក (គឺ សូរ្យវិញ្ញាណ ៩៧) ទូលបង្គំគប្បីសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណ ៧១ នេះក្នុងស្ម័គ្រឡាតុហ្វារខ្លួននិងស្ម័គ្រឡាតុផ្សេងៗទៀត ឬក៏ទូល បង្គំគប្បីសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណ ៧១ ផ្សេងៗជាមួយសូរ្យវិញ្ញាណ ៧១ នេះ ឬតើមានកម្រិតទេ តម្រូវឲ្យទូលបង្គំធ្វើតាមកម្រិត នោះ ?"

فَوَقَّعَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَرَأْتُ التَّوْقِيعَ لَا تَدْعُ مِنَ الْقُرْآنِ قَصِيرُهُ وَ طَوِيلُهُ وَ يُجْرِيكَ مِنْ قِرَاءَةِ «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» يَوْمَكَ وَ لَيْلَتِكَ مِائَةً مَرَّةً. (الكافي ج ٥ ص ٣١٦)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរតប ខ្ញុំអានសេចក្តីសំបុត្រថា៖ "ចូរកុំចោលគួរអាន [សូត្រ]ខ្លីក៏ដោយ [សូត្រ] វែងក៏ដោយ វានឹងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់លោកដែលលោកសូត្រ ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក (សូរ្យវិញ្ញាណ ៩៧) ពេលថ្ងៃនិងពេលយប់ ១០០ ដង ។" (الكافي 5: 316)

صلوات الله عليه والسلام ថា: "យប់ដែល[រឿងនានា]មានចែងនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្យូន?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ទី ១៩ ទី ២១ និង ទី ២៣ ។" ខ្ញុំបានថា: "បើអ្នកណាភ្លេចពេលវេលា ឬ ដោយសារមូលហេតុណាមួយ តើអ្នកនោះត្រូវយកមួយណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ទី ២៣ ។" (تفسير نور الثقلين ៩៧ ហ្វាឌីស្ទ ៦៦)

***

و عنه: عَنْ عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ [لَهُ] أَبُو بَصِيرٍ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، اللَّيْلَةُ الَّتِي يُرْجَى فِيهَا مَا يُرْجَى؟ فَقَالَ: «بِي إِحْدَى وَ عِشْرِينَ، أَوْ ثَلَاثٍ وَ عِشْرِينَ». قَالَ: فَإِنْ لَمْ أَقَوْ عَلَى كِلَيْتَيْهِمَا؟ فَقَالَ: «مَا أَسْرَ لَيْلَتَيْنِ فِيمَا تَطْلُبُ!»

[...] [រាយការណ៍]តមកពីមិត្តយើងច្រើនគ្នា តមកពី អាស្រ័យម៉ាដ្យូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យូ តមកពី អាល់-ហ្វាស្រីស ប៊ិន សាអ៊ីដ្យូ តមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យូ អាល់-យ៉េហ្វាហ្វារី តមកពី អាល់ ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាស្រីស្យូ អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលី ដែលបានថាខ្ញុំនៅជុំជាមួយ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام អាហ្វិ បាស្វៀរ បានសួរព្រះអង្គ ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ យប់ដែលបុគ្គលសង្ឃឹមបាននូវអ្វីដែលខ្លួនសង្ឃឹមចង់បាន?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នៅក្នុងយប់ទី ២១ ឬ យប់ទី ២៣ ។" លោកបានថា: "ឧបមាថាទូលបង្គំមិនមានកម្លាំងសម្រាប់យប់ទាំងពីរនេះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្វីទៅដែលងាយស្រួលជាងយប់ទាំងពីរដែលលោកស្វែងរកនោះ!"

قُلْتُ: فَوَيْلًا رَأَيْنَا الْهَلَالَ عِنْدَنَا، وَ جَاءَنَا مَنْ يُخْبِرُنَا بِخِلَافِ ذَلِكَ مِنْ أَرْضٍ أُخْرَى؟ فَقَالَ: «مَا أَسْرَ أَرْبَعٍ لَيْالٍ تَطْلُبُهَا فِيهَا!». قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، لَيْلَةُ ثَلَاثٍ وَ عِشْرِينَ لَيْلَةُ الْجَهَنِّيِّ؟ فَقَالَ: «إِنَّ ذَلِكَ لَيُقَالُ». قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ سَلِيمَانَ بْنَ خَالِدٍ رَوَى: فِي تِسْعِ عَشْرَةَ [يُكْتَبُ] وَفُدَّ الْحَاجُّ فَقَالَ لِي: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، وَفُدَّ الْحَاجُّ يُكْتَبُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَ الْمَنَايَا وَ الْبَلَايَا وَ الْأَرْزَاقُ وَ مَا يَكُونُ إِلَى مِثْلِهَا فِي قَابِلٍ، فَاطْلُبُهَا فِي لَيْلَةِ إِحْدَى [وَ عِشْرِينَ] وَ ثَلَاثٍ [وَ عِشْرِينَ]، وَ صَلِّ فِي كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا مِائَةَ رُكْعَةٍ، وَ أَحْبِبْهُمَا إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَى النَّوْرِ، وَ اعْتَسِلْ فِيهِمَا».

ខ្ញុំបានថា: "ជួនកាលយើងមិនអាចមើលឃើញខែដោយខ្លួនឯងទេ ហើយមានដំណឹងផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះមកពីមួយប៉ែកទៀតនៃផែនដី ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្វីទៅដែលងាយស្រួលស្វែងរកជាងបួនយប់សម្រាប់លោក!" ខ្ញុំបានថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ យប់អាល់-យូហ្វាស៊ី គឺយប់ទី ២១ ឬ យប់ទី ២៣ មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺអ្វីដែលគេបានថា ។" ខ្ញុំបានថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ សូឡែម៉ាន ប៊ិន ខ័លីដ្យូ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថានៅក្នុងយប់ទីដប់ប្រាំបួនដែលគេបានដាក់បញ្ជាឲ្យបំពេញពិធីហ្វាច្វ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា: "អាហ្វិ មូហាំម៉ាដ្យូ អឺយ ការបំពេញពិធីហ្វាច្វត្រូវបញ្ជាមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ព្រមទាំងសុវត្តភាព ទុក្ខវេទនា គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត និងសព្វសារពើដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងឆ្នាំខាងមុខ ។ ដូច្នេះ ចូរស្វែងរកវាក្យក្នុងយប់ទី ២១ និង ២៣ ។ ចូរបំពេញស្វ័យឡាត្តក្នុងយប់នីមួយៗ ក្នុងចំណោមយប់ទាំងនេះ មួយរយរ៉ក់អ្នកត្រូវ ។ ចូរតមដំណែកក្នុងយប់នេះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន លុះដល់ថ្ងៃរះ ។ ចូររួតទឹកក្នុងយប់ទាំងពីរនេះ ។"

قَالَ: قُلْتُ: فَإِنْ لَمْ أَقْدِرْ عَلَى ذَلِكَ وَ أَنَا قَائِمٌ؟ قَالَ: «فَصَلِّ وَ أَنْتَ جَالِسٌ». قُلْتُ: فَإِنْ لَمْ اسْتَطِعْ؟ قَالَ: «فَعَلَى فِرَاشِكَ، لَا عَلَيْكَ أَنْ تَكْتَحِلَ أَوَّلَ اللَّيْلِ بِشَيْءٍ مِنَ النَّوْمِ، إِنَّ أَبْوَابَ السَّمَاءِ تَفْتَحُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ وَ تُصَفِّدُ الشَّيَاطِينَ، وَ تُقْبَلُ أَعْمَالُ الْمُؤْمِنِينَ، نِعْمَ الشَّهْرُ

رَمَضَانَ، كَانَ يُسَمَّى عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الْمَرْزُوقَ. (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَةٌ : ١٥٦ حَدِيث: ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٧٠٩ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٧٣)**

លោកបានថាខ្ញុំបានថា៖ "ប្រសិនបើទូលបង្គំមិនអាចឈរ[ស្រ្តីឡាត់]បាន ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរអង្គុយស្រ្តីឡាត់ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "ប្រសិនបើទូលបង្គំមិនអាចធ្វើបាន ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរ[ស្រ្តីឡាត់ដេក]លើគ្រែ ។ មិនអនុញ្ញាតឲ្យលោកដេកនៅដើមយប់ទេ ។ ទ្វារមេឃត្រូវបើកឡើងក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន ។ ពួកបិសាចត្រូវចងដោយច្រវាក់ ។ គេទទួលទង្វើទាំងឡាយរបស់អ្នកមានសទ្ធា ។ ខែល្អជាងអស់ទាំងខែគឺខែរ៉ម៉ាដូន ។ កាលពីសម័យរ៉ស្តិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} គេហៅខែរ៉ម៉ាដូនថា អាល់-ម៉ារស្តិកូ (ខែដែលត្រូវកំណត់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត) ។" (الكافي 4: 2/156)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَصَّالَةَ بِنِ أَبِي ثَيْبٍ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ عَلَامَةِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ؟ فَقَالَ: «عَلَامَتُهَا أَنْ تَطِيبَ رِيحُهَا، وَ إِنْ كَانَتْ فِي بَرْدٍ دَفِئَتْ، وَ إِنْ كَانَتْ فِي حَرٍّ بَرَدَتْ وَ طَابَتْ».

[...] [រាយការណ៍]តមកពីមិត្តយើងច្រើនគ្នា តមកពី អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អាល់-ហ្វ្លៃសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី ហ្វាដ្តីឡាសូ ប៊ិន អែយូប តមកពី អាល់-អាឡាអ៊ូ ប៊ិន រ៉ស្តិស តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម តមកពីអ៊ីម៉ាមូយអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាម៉ូ ៥ ឬ អ៊ីម៉ាម៉ូ ៦) ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសញ្ញារបស់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សញ្ញារបស់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិគឺខ្យល់ក្រអូប ។ ប្រសិនបើយប់ព្រះរាជក្រឹត្យនោះនៅក្នុងរដូវត្រជាក់ នឹងមានភាពក្តៅ ប្រសិនបើវានៅក្នុងរដូវក្តៅ វានឹងមានភាពត្រជាក់រហឹម ។"

قَالَ: وَ سُئِلَ عَنِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ. فَقَالَ: «تَنْزَلُ فِيهَا الْمَلَائِكَةُ وَ الْكُتُبُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَكْتُبُونَ مَا يَكُونُ فِي أَمْرِ السَّنَةِ وَ مَا يُصِيبُ الْعِبَادَ، وَ أَمْرُهُ عِنْدَهُ مُؤَقُّوفٌ [لَهُ]، وَ فِيهِ الْمَشِيئَةُ، فَيُقَدِّمُ [مِنْهُ] مَا يَشَاءُ وَ يُؤَخِّرُ مِنْهُ مَا يَشَاءُ. وَ يَمْحُو وَ يُثَبِّتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ».

(الكافي الجزء: ٤ صَفْحَةٌ : ١٥٧ حَدِيث: ٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧١٠ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٧٤)**

លោកបានថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេវតាចុះមកក្នុងយប់នោះ ព្រមទាំងអ្នកកត់ត្រា មកលើមេឃឋានលោក ។ ពួកគេនឹងកត់ត្រារឿងរ៉ាវដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងឆ្នាំនោះ និងអ្វីដែលពើបពះលើបារបម្រើ ។ ព្រះរាជបញ្ជាមកលើយប់នោះនៅលើអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}តែមួយគត់ ស្រេចតែព្រះបំណងអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ។ នៅក្នុងយប់នោះ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មានព្រះបំណងឲ្យអ្វីឆាប់កើតមានឡើងស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ពន្យារពេលឲ្យអ្វីស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។ ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}លុបចោល ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បង្កើត ។ ព្រះមេតម្តីរនៅព្រះអង្គ ។" (الكافي 4: 3/157)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ [بْنِ] مُحَمَّدٍ عَنْ عُمَانَ بْنِ عَيْسَى عَنْ سَمَاعَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ: وَ عُسِّلُ لَيْلَةَ إِحْدَى وَ عَشْرِينَ وَ عُسِّلُ لَيْلَةَ ثَلَاثٍ وَ عَشْرِينَ سُنَّةً لَا تَنْزُكُهَا، فَإِنَّهُ يُرْجَى فِي إِحْدَاهُنَّ لَيْلَةُ الْقَدْرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٢٦)

មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា [រាយការណ៍]តមកពី អាស៊ុម៉ាដូ មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អ៊ុស្ត្រាម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា តមក

ពី សាម៉ាអុស្ត តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាមួយថា៖ "ដូចទឹក ក្នុងយប់ទី ២១ ដូចទឹកក្នុងយប់ទី ២៣ ជាស្វីណាត្ត ។ ចូរកុំចោលវា ពីព្រោះក្នុងយប់មួយ ក្នុងចំណោម យប់ទាំងពីរនេះ មានយប់មួយជាយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡែឡាត អាល-កូដូរ) ។" (វត្ត ៩៧ ហ្វាត្វាមួយ ៦០)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي صَلَاةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي السَّمَاءِ، فِي حَدِيثِ الْإِسْرَاءِ - قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تُمْ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ: إِفْرَأُ يَا مُحَمَّدُ نِسْبَةَ رَبِّكَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى [أَفْرَأُ هُوَ] اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ * وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ» وَ هَذَا فِي الرَّكْعَةِ الْأُولَى، تُمْ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ: إِفْرَأُ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ، فَفَرَأَهَا مِثْلَ مَا قَرَأَ أَوْلًا، تُمْ أَوْحَى [اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ] إِلَيْهِ: إِفْرَأُ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ" فَإِنَّهَا نِسْبَتُكَ وَ نِسْبَةُ أَهْلِ بَيْتِكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». (الكافي الجزء: ٣ صَفْحَةٌ : ٤٨٥ حَدِيث: ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَةٌ : ٧١٣ حَدِيث ٩٩ (١١٧٨٦/)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្តុប [ព្រះការណ៍]តមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម តមកពី ឌីណុលោក តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ូមែរ តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ូស្តណាស្ត តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីស្វីណាត្ត របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام នៅលើមេឃ នៅក្នុងហ្វាត្វាមួយ អ៊ីសរ៉ាអ៊ូ ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អើយ ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله សូត្រអ្វីដែលជាគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះម្ចាស់ عجل អ្នក صلوات الله عليه وآله ព្រះដ៏មាន សិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម គឺ៖ [១១២:១] ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គគឺអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះមួយគត់ ។ [១១២:២] អល់ឡោះហ្គ័រជាពំនឹងរបស់សព្វសារពើ [១១២:៣] ព្រះអង្គមិនឲ្យកំណើតទេ ព្រះអង្គមិនត្រូវ ប្រសូតមកទេ ។ [១១២:៤] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ ។" នេះគឺនៅក្នុងវត្តអុត្តទីមួយ ។" បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដឹងថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله សូត្រថា [១:២] សូមថ្វាយសេចក្តីស្ញើច សរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានសូត្រដូចទីមួយដែរ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រ عجل បាន បើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងថា៖ "ចូរអ្នកសូត្រ [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក ព្រោះវត្តនេះបាន មកលើអ្នក صلوات الله عليه وآله និងបានទៅលើព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم របស់អ្នក صلوات الله عليه وآله រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (الكافي 4 : 157 / 5)

***

وَ عَنْ أَبِي دَرٍّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَيْلَةُ الْقَدْرِ، شَيْءٌ يَكُونُ عَلَى عَهْدِ الْأَنْبِيَاءِ يَنْزِلُ عَلَيْهِمْ فِيهَا الْأَمْرُ، فَإِذَا مَضَوْا رُفِعَتْ؟ قَالَ: «لَا، بَلْ هِيَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». (تأويل الآيات الجزء: ٢ صَفْحَةٌ : ٨١٩ حَدِيث: ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَةٌ : ٧١٤ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٩٠)**

អាប៊ូ ស្វារ صلوات الله عليه وآله មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله បានសួររស្មីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله អើយ យប់ ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡែឡាត អាល-កូដូរ) គឺអ្វីដែលតែងតែកើតមាននៅក្នុងសម័យរបស់ព្រះសាស្តា ទាំងឡាយ عليهم ដែលនាំមកឲ្យព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم នូវព្រះបញ្ជា ពេលព្រះសាស្តា عليهم កន្លងផុតអស់ ទៅ តើយប់នោះនឹងត្រូវលើកទៅវិញឬ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ យប់នោះនៅតែមានរហូត ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (5 / 819 : 2 តាវីល ១១២ : ១)

***

فِي بَصَائِرِ الدَّرَجَاتِ إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَبِي عُمَيْرٍ أَهُمْدَانِيٍّ عَنْ يُونُسَ عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَزَّادٍ عَنْ أَبِي الْمُهَاجِرِ عَنْ أَبِي الْهَدَيْلِ عَنْ أَبِي

جَعْفَرٍ قَالَ: قَالَ يَا بَا هُدَيْلٍ إِنَّا لَا نَخْفَىٰ عَلَيْنَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، إِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَطُوفُونَ بِهَا فِيهَا. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٣٩)

នៅក្នុង[សាត្រា]បាស្ត្រអៀរ អាល់-ដារ៉យ៉ាត់ អ៊ីបរ៉ូហ្វីម ប៊ិន ហ្វាស្ត្រីម បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អ៊ូម៉ែរ អាល់-ហ្វារ៉ាដ្វាន តមកពី យូនុសតមកពី ដារ៉ុដ្វូ ប៊ិន ហ្វារ៉ុដ្វូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-មូហ្វាយ្យេរ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វិស្វែល តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ហ្វិស្វែល អឺយ! យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិមិនកំបាំងសម្រាប់យើង^{عليهم السلام}ទេ ព្រោះទេវតាទាំងឡាយឆ្ងល់ជុំវិញយើង^{عليهم السلام} ក្នុងអំឡុងយប់នោះ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាខ្លីស្រួល ១០៥)

មើលសូរ៉េវ៉ា:តួ ១០៨ អាយ៉ាសុំ ១ ។

២. អ្នកដឹងបានដូចម្តេចថាអ្វីគឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿١﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُعْبِرَةِ، عَنْ عَمْرِو الشَّامِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ الشُّهُورَ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فَغَزَا الشُّهُورِ شَهْرُ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ وَهُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ، وَ قَلْبُ شَهْرِ رَمَضَانَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ، وَ نَزَلَ الْقُرْآنُ فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، فَاسْتَقْبِلِ الشُّهُرَ بِالْقُرْآنِ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ٦٥ حَدِيث: ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٩ حَدِيث ٩٩ / ٨٤٨)**

[...] អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម [រាយការណ៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន អាល់-មូគីវ៉េវ៉ា:តួ តមកពី អ៊ូម៉ែរ អាល់-ស្វាមី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "សម្រាប់ អាល់ឡោះហ្វា^{عنه} មានដប់ពីរខែនៅក្នុងព្រះមហាកម្ពីររបស់អាល់ឡោះហ្វា^{عنه} ។ ថ្ងៃបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិង ដីបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខែដែលអាល់ឡោះហ្វា^{عنه}បានចែងហើយ នោះគឺខែវិម៉ាដ្វូន ។ បេះដូងរបស់ខែវិម៉ាដ្វូន គឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡែឡាសុំ អាល់-កូដ្វរ) ។ គួរអានបានចុះមកក្នុងយប់ទីមួយនៃខែវិម៉ាដ្វូន ។ ដូច្នោះ ចូរទទួលស្វាគមន៍ខែវិម៉ាដ្វូនដោយ[សូត្រ]គួរអាន ។" (1 / 25 : 4 الكافي)

***

فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ التَّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى حَكِيمَةَ عَمَّةِ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّهَا قَالَتْ أَمْرِي أَبُو مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْمَيْبِ عِنْدَهُ لَيْلَةَ وُلِدَ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَكُنْتُ مَعَ تَرْجَسٍ أُمِّ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَلَمْ أَزَلْ أَرُؤُهَا إِلَى وَفْتِ طُلُوعِ الْفَجْرِ وَ هِيَ نَائِمَةٌ بَيْنَ يَدَيَّ لَا تَقْلِبُ جَنْبًا عَنْ جَنْبٍ إِلَى جَنْبٍ، حَتَّى إِذَا كَانَ آخِرَ اللَّيْلِ وَفَتِ الْفَجْرِ وَتَبْتُ فَرِعَةً فَصَمَمْتُهَا إِلَى صَدْرِي وَ سَمَّيْتُ عَلَيْهَا فَصَاحَ إِلَيَّ أَبُو مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قَالَ: إِقْرِي عَلَيْهَا "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ"، فَأَقْبَلْتُ أَقْرَأُ عَلَيْهَا وَ قُلْتُ لَهَا: مَا حَالُكَ؟ قَالَتْ: ظَهَرَ بِي الْأَمْرُ الَّذِي أَخْبَرَكَ بِهِ مَوْلَايَ، فَأَقْبَلْتُ أَقْرَأُ عَلَيْهَا كَمَا أَمَرْتَنِي فَأَجَابَتْنِي الْجَنِينُ مِنْ بَطْنِهَا يَقْرَأُ مِثْلَ مَا أَقْرَأُ وَ سَلَّمَ عَلَيَّ قَالَتْ حَكِيمَةُ: فَفَرَعْتُ لِمَا سَمِعْتُ، وَ الْحَدِيثُ طَوِيلٌ أَخَذْنَا مِنْهُ مَوْضِعَ الْحَاجَةِ . (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٦)

នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អាល់-ខ្លីន វ៉ាតាម៉ា អាល់-និម៉ាសុំ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ ហ្វាគីម៉ាសុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះមាតា^{صلوات الله عليها}របស់ អាហ្វិ មូហ្វាយ្យេរ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} [អាល់-អ៊ាសកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} ។

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះនាង^{صلوات الله عليها}បានឲ្យដឹងថា: "អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់បញ្ជាមិនឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليها} ដេកមួយយប់ទេ ព្រោះ អាល់-ក្រីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} នឹងត្រូវចាត់បញ្ជូនចុះមកក្នុងយប់នេះ ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها} បាននៅជុំជាមួយ ណារយ្យីស^{صلوات الله عليها} ព្រះមាតា^{صلوات الله عليها}របស់ អាល់-ក្រីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها} បាននៅក្បែរព្រះនាង^{صلوات الله عليها}រហូតដល់ថ្ងៃរះ ។ ព្រះនាង^{صلوات الله عليها}បានផ្តល់ទល់មុខខ្ញុំ^{صلوات الله عليها} មិនបែរទៅម្ខាងទេ ។ លុះផុតពេលយប់ដល់ពេលថ្ងៃរះ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}បានឮ អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូត្រ [៩៧] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ឲ្យព្រះនាង^{صلوات الله عليها} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}បានទៅរកព្រះនាង^{صلوات الله عليها} បានសូត្រឲ្យព្រះនាង^{صلوات الله عليها}តាមបញ្ជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}បានសួរព្រះនាងថា: "អាការព្រះនាង^{صلوات الله عليها}យ៉ាងម៉េចហើយ?" ព្រះនាង^{صلوات الله عليها}បានថា: "អាការខ្ញុំម្ចាស់^{صلوات الله عليها}ដូចម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}ខ្ញុំម្ចាស់^{صلوات الله عليها}បានប្រាប់ព្រះនាង^{صلوات الله عليها}នោះឯង ។" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}បានទៅជិតព្រះនាង^{صلوات الله عليها} ហើយបានសូត្រដូចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}សូត្រនោះ ។ ព្រះរាជទារក^{عجل الله فرجه}សូត្រដូចខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}សូត្រដែរ ហើយបានគំនាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها} ។" ហ្វាគីម៉ាស្ត^{صلوات الله عليها}បានថា: "ពេលបានឮ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليها}ភ័យរន្ធត់ ។" ហ្វាខ្លីស្ទ្រវែងណាស់ យើងលើកយកមកតែអ្វីដែលចាំបាច់ ។ (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាខ្លីស្ទ្រ ១៩)

***

في كتاب معاني الأخبار بإسناده إلى المفضل بن عمر قال: ذكر أبو عبد الله عليه السلام إنا أنزلناه في ليلة القدر قال: ما أبين فضلها على المشهود قال: قلت: و أي شيء فضلها؟ قال: نزلت ولأية أمير المؤمنين عليه السلام فيها، قلت: في ليلة القدر التي نزلت فيها في شهر رمضان؟ قال: نعم هي ليلة قدر فيها السماوات والأرض، وقد نزلت ولأية أمير المؤمنين عليه السلام فيها. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٧)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាល់-អាគុំបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-មូហ្វាដូដូដល់ប៊ិន អ៊ីម៉ា ដែលបានឲ្យដឹងថា អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈអំពី [៩៧] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ បារមីរបស់យប់នេះពុំមានអ្នកណា (មនុស្ស) បានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេ ។ ខ្ញុំបានថា: "អ្វីទៅបារមីនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} បានចុះមកក្នុងអំឡុងយប់នេះ ។" ខ្ញុំបានថា: "ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិដែលត្រឡប់មករកយើងក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "ត្រូវហើយ នេះគឺយប់ដែលការវិនិច្ឆ័យនៅលើមេឃនិងលើដីត្រូវប្រព្រឹត្តឡើង ហើយការតែងតាំងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងយប់នេះ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាខ្លីស្ទ្រ ២៣)

***

في كتاب معاني الأخبار بإسناده إلى الأصمغ بن نباتة عن علي بن أبي طالب عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: يا علي أ تدري ما معنى ليلة القدر؟ قلت: لا يا رسول الله، فقال: إن الله تبارك وتعالى قدر فيها ما هو كائن إلى يوم القيامة، فكان فيما قدر عز وجل ولأنتك ولأية الأئمة من ولدك إلى يوم القيامة. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٢٩)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាល់-អាគុំបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកឡើងទៅដល់ អាល់-អាស្តុបាក់ ប៊ិន នូបាតាស្ត តមកពី អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថុលីប^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងអត្ថន័យរបស់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេ?" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលថា: "ទេ វិស្វលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله}អើយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله}កំណត់នៅក្នុងយប់នោះឲ្យអ្វីៗកើតមានឡើងរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ក្នុងយប់នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានកំណត់ឲ្យមានវិទ្យាយ៉ាស្តអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} និងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់បណ្តាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលកើតមកពីបណ្តាកូនចៅ^{صلوات الله عليه والسلام}អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام}រហូត

ដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ: 1" (تفسير نور الثقلين 5: 629)

***

وَ عَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: إِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يُخْرِجُ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ حَتَّى يُضِيءَ فَجْرُهَا، وَ لَا يَسْتَطِيعُ فِيهَا أَنْ يَنَالَ أَحَدًا بِحَبْلِ أَوْ دَاءٍ أَوْ ضَرْبٍ مِنْ ضُرُوبِ الْفَسَادِ، وَ لَا يَنْفُذُ فِيهِ سِحْرٌ سَاحِرٍ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ ស្រ្តីតូន عليه السلام នឹងមិនចេញក្រៅទេក្នុងអំឡុងយប់នេះ លុះដល់ពន្លឺថ្ងៃរះ ហើយពុំមានអ្នកណាត្រូវអាការៈឆ្គួតបៀតបៀនបានទេ មិនត្រូវជម្ងឺយាយី មិនរងរីកល្បណាមួយទេ ។ អំពើអាបធ្មប់របស់គ្រូអាបធ្មប់មិនមានប្រសិទ្ធភាពទេ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាត្វាឌីស្ត ១៥)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ ابْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «التَّقْدِيرُ فِي لَيْلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ، وَ الْإِبْرَامُ فِي لَيْلَةِ إِحْدَى وَ عَشْرِينَ، وَ الْإِمْرَاءُ فِي لَيْلَةِ ثَلَاثٍ وَ عَشْرِينَ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ١٥٩ حَدِيث: ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١٢ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٨٠)**

[...] [ពាយការណ៍] ពីមិត្តយើងច្រើនគ្នា តមកពី អាល់-ម៉ាដូ បឺន មូហ្វាម៉ាដូ តមកពី អុលី បឺន អាល់-ហ្វាកាំ តមកពី អ៊ីបនូ ចូកែវ តមកពី ស៊ូរ៉េ: តួ ដែលបានថា អាច អាប់ខុលឡោះហ្វ្រា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបព្វបញ្ញត្តិនៅក្នុងយប់ថ្ងៃទីដប់ប្រាំបួន ការសម្រេចនៅក្នុងយប់ថ្ងៃម្តែមួយ ចប់ស្រេចបាច់នៅក្នុងយប់ថ្ងៃទីម្តែបី 1" (الكافي 4: 159/9)

***

وَ فِي بَابِ الْعَلَلِ الَّتِي ذَكَرَ الْفَضْلُ بْنُ شَادَانَ فِي آخِرِهَا أَنَّهُ سَمِعَهَا مِنَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَإِنْ قِيلَ: فَلِمَ جُعِلَ الصَّوْمُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ دُونَ سَائِرِ الشُّهُورِ؟ قِيلَ: لِأَنَّ شَهْرَ رَمَضَانَ هُوَ الشَّهْرُ الَّذِي أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ الْقُرْآنَ [وَ فِيهِ فُرْقٌ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِّنْ أَمْرِهِ وَ الْفُرْقَانُ"] وَ فِيهِ نُبِئَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ فِيهِ لَيْلَةُ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ، وَ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ، وَ هُوَ رَأْسُ السَّنَةِ يُقَدَّرُ فِيهَا مَا يَكُونُ فِي السَّنَةِ مِنْ خَيْرٍ أَوْ شَرٍّ أَوْ مَضَرَّةٍ أَوْ مَنْفَعَةٍ أَوْ رِزْقٍ أَوْ أَجَلٍ وَ لَذَلِكَ سُمِّيَتْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٣٠)

នៅក្នុងវគ្គមួយក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ីលឡាល់ អាល់-ហ្វាដូដូដូ បឺន ស្វាស្វាន់បានថ្លែងនៅចុងវគ្គនោះថា លោកបានឮពី អាល់-រដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام កាលលោកបានថា៖ "ហេតុអ្វីការកាន់សីលត្រណាមអាហារត្រូវបញ្ជាឲ្យធ្វើក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន ក្រៅពីខែដទៃទៀត?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ពីព្រោះអស់ឡោះហ្វ្រា عليه السلام បានដាក់ចុះមកនូវគូរអានក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន ការវែកញែកឲ្យឃើញខុសត្រូវនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន ដូចអស់ឡោះហ្វ្រា عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា [២:១៨៥] ខែរ៉ម៉ាដូនគឺខែដែលគេបានបើកឲ្យដឹងគូរអានជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមនុស្សជាកសុតាងដាក់ច្បាស់របស់មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (គឺការវែកញែកឲ្យដឹងខុសត្រូវ) ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកបានឃើញខែនោះដាក់ច្បាស់ ហើយចូរឲ្យអ្នកនោះកាន់សីលត្រណាមអាហារក្នុងខែនោះ ។ នៅក្នុងខែនេះឯងដែលមូហ្វាម៉ាដូ عليه السلام ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកជាព្រះសាស្តា عليه السلام ។ យប់ព្រះបព្វបញ្ញត្តិនៅក្នុងខែនេះ គឺយប់ដែលប្រសើរជាងមួយពាន់យប់ ។ សព្វកិច្ចការណ៍សរុបត្រូវបំភ្លឺក្នុងខែនេះ ។ ខែនេះគឺដើមឆ្នាំ ព្រឹត្តិការណ៍នានាដែលនឹងកើតមានឡើងនៅពេលខាងមុខត្រូវកំណត់ឡើងក្នុងខែនេះ ទាំងសេចក្តីល្អនិងសេចក្តីអាក្រក់ ទាំងការបាត់បង់ និងផលប្រយោជន៍ព្រមទាំង

គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ។ ដោយសារមូលហេតុនេះឯងបានជាគេហៅថាយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។"

(تفسير نور الثقلين ٩٧ ١١٧٧٨/ ٩٩ ٧١١ ٧١٠)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ السَّيَّارِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ دَاوُدَ ابْنِ فَرْقَدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَعْقُوبُ، قَالَ: سَمِعْتُ رَجُلًا يَسْأَلُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، فَقَالَ: أَحْبَبْتُ عَنْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، كَأَنْتَ أَوْ تَكُونُ فِي كُلِّ عَامٍ؟ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَوْ رُفِعَتْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَرَفَعَ الْقُرْآنُ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ١٥٨ حَدِيث: ٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١١ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٧٨)**

[...] [រាយការណ៍]តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ា តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស៊ូម៉ាដូ តមកពី អាល់-សែយ៉ាវី តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពី ដ្យាវដូ អ៊ីបនូ ហ្សារកូដូ ដែលបានថា យ៉ាក្តីគូប បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំថាខ្ញុំបានឮបុរសម្នាក់សួរ អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិថា៖ "សូមព្រះអង្គ អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ តើយប់នោះបានកើតមានឡើងរួចហើយ ឬក៏នឹងកើតមានឡើងរៀងរាល់ឆ្នាំ?" អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិត្រូវលើកឡើង គួរអាននឹងត្រូវលើកឡើង[ដែរ] ។" (الكافي 4: 7/158)

***

بِ تَهْذِيبِ الْأَخْكَامِ أَبُو الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِذَا كَانَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ وَ «فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ» نَادَى مُنَادٍ، تِلْكَ اللَّيْلَةَ مِنْ بُطْنَانِ الْعَرْشِ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ عَفَرَ لِمَنْ أَتَى قَبْرَ أَحْسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٣)

នៅក្នុង[សាត្រា] តាស៊ូស៊ីប អាល់-អាស៊ូកាម អាធិ អាល់-ស្លីបាស៊ូ អាល់-កាណាសី បានថា អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលណាយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិកើតមានឡើង [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះគ្រប់រឿងដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណនឹងត្រូវវិភាគជាលំអិត អ្នកប្រកាសម្នាក់នឹងប្រកាសក្នុងយប់នោះ មកពីកណ្តាលព្រះរាជបល្ល័ង្កថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកទោសឲ្យអ្នកណាដែលបានមកកាន់ផ្នូររបស់ អាល់-ហ្វ្លែសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងយប់នោះ ។" (تفسير نور الثقلين ٩٧ ١١٧٧٨/ ٩٩ ٧١٠)

៣. យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ ។ | لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٥﴾

មើលសូរ្យវិទ្យា ៧៨ អាយ៉ាស៊ូ ៣៨ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [قَالُوا]: قَالَ لَهُ بَعْضُ أَصْحَابِنَا، وَ لَا أَعْلَمُهُ إِلَّا سَعِيدَ السَّمَّانَ: كَيْفَ تَكُونُ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ؟ قَالَ: «الْعَمَلُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْعَمَلِ فِي أَلْفِ شَهْرٍ لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ١٥٨ حَدِيث: ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١٠ حَدِيث ** (١١٧٧٥/ ٩٩

[...] [ព្រះការណ៍]តមកពី អាលី បឺន អ៊ីបរ័ហ្គីម តមកពីឌីពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី ម្នាក់ទៀត តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាបក្សពួកយើងម្នាក់បានសួរ ខ្ញុំមិនស្គាល់គាត់ជាអ្នកណាទេ ក្រៅពី សាអ៊ីដូ អាល់-សាំម៉ាន ថា៖ "តើយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែដូចម្តេចទៅ?" ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទង្វើក្នុងយប់នេះប្រសើរជាងទង្វើក្នុងមួយពាន់ខែដែលពុំមានយប់ព្រះ បុព្វបញ្ញត្តិ ។" (الكافي 4: 157 / 4)

***

وَعَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْوَلِيدِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَيْسَى الْقَمَّاطِ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «أُرِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) [فِي مَنَامِهِ] بَنِي أُمَيَّةَ يَصْعَدُونَ عَلَى مَنِيرِهِ مِنْ بَعْدِهِ وَ يُضَلُّونَ النَّاسَ عَنِ الصِّرَاطِ الْقَهْقَرِيِّ، فَأَصْبَحَ [كَثِيْبًا] حَزِيْبًا، قَالَ: فَهَبَطَ عَلَيْهِ جَبْرِيْلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا لِي أَرَاكَ كَثِيْبًا حَزِيْبًا؟ قَالَ: يَا جَبْرِيْلُ، إِنِّي رَأَيْتُ بَنِي أُمَيَّةَ فِي لَيْلَتِي هَذِهِ يَصْعَدُونَ مِنْبَرِي مِنْ بَعْدِي، وَ يُضَلُّونَ النَّاسَ عَنِ الصِّرَاطِ الْقَهْقَرِيِّ!

[...] [ព្រះការណ៍]តមកពី អាលី បឺន អ៊ីបរ័ហ្គីម តមកពី អាលី បឺន អាល់-ហ្វាសាន់ តមកពី មូហាំម៉ាដូ បឺន អាល់-វាលីដូ និង មូហាំម៉ាដូ បឺន អាល់-ម៉ាដូ តមកពី យូនុស បឺន យ៉ាក្កូតូ តមកពី អាលី បឺន អ៊ីសា អាល់-ក្លីម៉ាតូ តមកពីឌីពុកមាលោកដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ឌុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា រឺស្វីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសុបិនឃើញបក្សពួក អ៊ីម៉ែយ៉ាស្តឡើងទៅលើវេទិកាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រោយព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹកនាំប្រជារាស្ត្រត្រឡប់ក្រោយខុសពីព្រះមាតា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រៀមក្រំ ។ យ៉ីបរ័អ៊ីល ^{عليه السلام} បាន ចុះមកជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលថា៖ "រឺស្វីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ [អល់ឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា] ហេតុអ្វីអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃើញអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រៀមក្រំម៉្លេះ?" រឺស្វីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ីបរ័អ៊ីល ^{عليه السلام} អើយ យប់មិញទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញ បាន អ៊ីម៉ែយ៉ាស្តឡើងទៅលើវេទិកាទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រោយពីទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹកនាំប្រជារាស្ត្របកក្រោយចាកពីព្រះមាតា (الصراط) ។"

فَقَالَ: وَ الَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ نَبِيًّا، إِنِّي مَا أَطَّلَعْتُ عَلَيْهِ فَعَرَجَ إِلَى السَّمَاءِ، فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ نَزَلَ عَلَيْهِ بِآيٍ مِنَ الْقُرْآنِ يُؤْنِسُهُ بِهَا [قَالَ]: 'أ' قَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ * ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ * مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمْتَعُونَ'، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ 'إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَ مَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ حَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ' جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَيْلَةَ الْقَدْرِ لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مُلْكِ بَنِي أُمَيَّةَ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ١٥٩ حَدِيث: ١٠، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١٢ حَدِيث ٩٩

*(11781/

យ៉ីបរ័អ៊ីល ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "សូមស្យាចនឹងព្រះ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកជាព្រះសាស្តា ដោយព្រះសច្ចៈធម៌ អល់ឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនអាចទ្រំមើលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងសភាពនេះបានទេ ។" យ៉ីបរ័អ៊ីល ^{عليه السلام} បានឡើងទៅលើមេឃ ហើយបានចុះមកជួបរឺស្វីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញជាមួយអាយ៉ាស្តុតូរ អាន [២៦:២០៥] អ្នកបានគិតទេថា បើយើងឲ្យពួកគេបានសប្បាយរីករាយ[តាមទំនើងចិត្ត]អស់រយៈពេល ច្រើនឆ្នាំ? [២៦:២០៦] បន្ទាប់មក អ្វីដែលគេធ្លាប់បានសន្យាជាមួយពួកគេ [ដែលជាផលនៃទង្វើរបស់ ពួកគេ] បានមកដល់ពួកគេ [២៦:២០៧] ពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ ដែលពួកគេបានសប្បាយ រីករាយយ៉ាងសម្បើមនោះ ។ ហើយអាយ៉ាស្តុមួយត្រូវដាក់ចុះមកឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ [៩៧:១] ការពិត

យើងបានដាក់វាចុះមក ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ [៩៧:២] អ្នកដឹងបានដូចម្តេចថាអ្វីគឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ? [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ ។ អល់ឡោះហ្គ័របានធ្វើឲ្យយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងរដ្ឋបាលអ្វីម៉ែយ៉ាសុំមួយពាន់ខែសម្រាប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ رحمنا ។"

(الكافي 4: 10 / 159)

***

فِي سَنَدِ الصَّحِيفَةِ السَّجَّادِيَّةِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ أَبِي حَدَّثَنِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَخَذَتْهُ نَعْسَةٌ وَهُوَ عَلَى مِنْبَرِهِ فَرَأَى فِي مَنَامِهِ رَجُلًا يَنْزُونَ عَلَى مِنْبَرِهِ نَزْوُ الْقَرْدَةِ يُرْدُونَ النَّاسَ عَلَى أَعْقَابِهِمُ الْمُفْتَمَرَى فَاسْتَوَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ جَالِسًا وَ الْخُرْنُ يُعْرَفُ فِي وَجْهِهِ، فَأَتَاهُ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِهَذِهِ الْآيَةِ «وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحُوفُهُمْ فَمَا يَرِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا» يَغْنِي بَنِي أُمَّيَّةَ

នៅក្នុងឯកសារយោង អាល់-ស្វ័ហ្គ័រហ្គាសុំ អាល់-សាត្រ័យ៉ាខ្លីយ៉ាសុំ [បានឲ្យដឹង]តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم ដែលមានរចនៈថាព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم តមកពី អាឡី صلوات الله عليه والسلم ថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم បានយកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មកក្បែរ ក្នុងពេលដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅលើវេទិកា ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះរចនៈថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសុបិនឃើញមនុស្សឡើងទៅលើវេទិកាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចស្វាលោតឡើង នាំប្រជារាស្ត្របែរក្រោយ ប្រជារាស្ត្របានតាមហើយបានបែរក្រោយ ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដាក់ព្រះកាយអង្គុយ មានព្រះភ័ក្ត្រព្រួយបារម្ភ ។ យ្យីបអ៊ីល عليه السلام បានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាមួយអាយ៉ាសុំនេះគឺ: [១៧:៦០] ...ការមើលឃើញដែលយើងបានឲ្យអ្នកអាចឃើញនោះគ្រាន់តែជាការល្បួងពិសោធមនុស្សទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ។ ដូចគ្នានឹងដើមឈើត្រូវបណ្តាសាដែរ ដែលមានចែងនៅក្នុងគូរអាន ។ យើងបានឲ្យពួកគេ (មនុស្សមិនទៀងត្រង់) ជ្រាបអំពីគ្រោះថ្នាក់ តែ [បើពួកគេចចេសមាន:] វាកាន់តែធ្វើឲ្យពួកគេប្រទូសបះបោរខ្លាំងឡើង មានន័យថា បាន អ្វីម៉ែយ៉ាសុំ ។"

قَالَ: يَا جَبْرَائِيلُ أَعْلَى عَهْدِي يَكُونُونَ وَ فِي رَمِي؟ قَالَ: لَا وَ لَكِنْ تَدُورُ رَحَى الْإِسْلَامِ مِنْ مُهَاجِرِكَ فَتَلْبَثُ بِذَلِكَ عَشْرًا، ثُمَّ تَدُورُ رَحَى الْإِسْلَامِ عَلَى رَأْسِ حَمْسٍ وَ ثَلَاثِينَ مِنْ مُهَاجِرِكَ فَتَلْبَثُ بِذَلِكَ خَمْسًا، ثُمَّ لَا بُدَّ مِنْ رَحَى ضَلَالَةٍ هِيَ قَائِمَةٌ عَلَى فُطْبَهَا ثُمَّ مُلْكُ الْفَرَاغَةِ، قَالَ: وَ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي ذَلِكَ «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ» يَمْلِكُهَا بَنُو أُمَّيَّةَ لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، قَالَ: فَأَطَّلَعَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ أَنْ بَنِي أُمَّيَّةَ تَمْلِكُ سُلْطَانَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ مُلْكُهَا طُولَ هَذِهِ الْمُدَّةِ، فَلَوْ طَاوَلْتَهُمُ الْجِبَالُ لَطَالُوا عَلَيْهَا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ تَعَالَى بِرِوَالٍ مُلْكِهِمْ، وَ هُمْ فِي ذَلِكَ يَسْتَشْعِرُونَ عِدَاؤَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ بُغْضَنَا أَحْبَرَ اللَّهُ نَبِيَّهُ بِمَا يَلْقَى أَهْلُ بَيْتِ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلُ مَوَدَّتِهِمْ وَ شِيعَتِهِمْ مِنْهُمْ فِي أَيَّامِهِمْ وَ مُلْكِهِمْ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٢٢)

វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះរចនៈថា: "យ្យីបអ៊ីល عليه السلام អើយ ព្រឹត្តិការណ៍នេះនឹងកើតឡើងក្នុងសម័យ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ឬ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលថា: "ទេ តែអ៊ីស្លាមនឹងរាលដាល ហើយក្រោយមក អ្នកភៀសខ្លួន (مهاجر) ដប់នាក់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងជ្រើសយកផ្លូវនោះ ។ បន្ទាប់មកអ៊ីស្លាមនឹងរាលដាល ដឹកនាំដោយបុគ្គលសាមសិបប្រាំនាក់ក្នុងចំណោមអ្នកភៀសខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយពួកគេប្រាំនាក់នឹងជ្រើសយកផ្លូវនោះ ។ បន្ទាប់មក ការអវិជ្ជានេះនឹងមិនផ្លាស់ប្តូរទេ ហើយនឹងទៅជាមូលដ្ឋានមាំឡើង ។ ពួកគេនឹងទៅជាស្តេចដូចហ្វៀរអៀន ។" យ្យីបអ៊ីល عليه السلام មានរចនៈថា: "អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ

បានដាក់ចុះមកពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនោះថា [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ ជាងអ្វីដែលពួក បាន អ៊ុម៉ែយ៉ាស៊ុ គ្រប់គ្រងនោះ ហើយមិនមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិនៅក្នុងនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័បានធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័បានធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឃើញជាមុន ថាពួក បាន អ៊ុម៉ែយ៉ាស៊ុ នឹងគ្រប់គ្រងលើសហគមន៍នេះជាព្រះចៅស៊ូលត្រូន ។ រដ្ឋបាលពួកគេនឹងមានរយៈពេលយូរ ។ បើពួកគេស្រែកហៅក្តី ក្តីនឹងមកតាមពួកគេ លុះវាជាណាចក្រពួកគេនឹងអន់ថយដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله ហើយនៅក្នុងពេលនេះឯងដែលពួកគេនឹងសម្តែងឲ្យឃើញនូវភាពព្រៃផ្សៃមកលើយើង صلوات الله عليه وآله ព្រះរាជកុលដ្ឋាន صلوات الله عليه وآله នឹងស្អប់យើង صلوات الله عليه وآله ។ នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជ្រាប គឺ៖ ពួកគេនឹងប្រព្រឹត្តមកលើព្រះរាជកុលដ្ឋាន صلوات الله عليه وآله របស់មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله និងលើអ្នកដែលស្រឡាញ់អស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله និងស្ត្រីអាស៊ុអស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក្នុងសម័យនិងក្នុងរដ្ឋកាលរបស់ពួកគេ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាឌីស្ត ៤៤)

***

شَرَفَ الدِّينَ التَّحْفِيَّ، قَالَ: رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ" هُوَ سُلْطَانُ بَنِي أُمَيَّةَ». وَ قَالَ: «لَيْلَةٌ مِنْ إِمَامِ عَادِلٍ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مُلْكُ بَنِي أُمَيَّةَ». وَ قَالَ: «تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ" أَي مِنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ بِكُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ». (تأويل الآيات الجزء: ٢ صَفْحَة : ٨٢٧ حَدِيث: ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧١٣ حَدِيث ٩٩ ** (١١٧٨٧/

ស្តារ់ហ្វ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វី មានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យូមហ្វ្វរ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី ស្វាហ្វរ៉ាន តមកពី អាប៊ុខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន មុសកាន តមកពី អាហ្វិ បាស្ត្រ្យ ដែលបានថា អាហ្វិ អាប៊ុខុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله [៩៧:៣] ប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ គឺអាជ្ញាធររបស់ពួក បាន អ៊ុម៉ែយ៉ាស៊ុ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "មួយយប់របស់អ៊ុម៉ាត្រីមត្រូវប្រសើរជាងការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋបាលអ៊ុម៉ែយ៉ាស៊ុមួយពាន់ខែ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "[៩៧:៤] បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ពោលគឺ មកពីព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله ពួកគេ صلوات الله عليه وآله មករកមូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله និងព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា صلوات الله عليه وآله របស់មូហាំម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله ជាមួយគ្រប់សំណុំរឿងដោយ[ថា:] "សាឡាម !" (تأويل الآيات) បាប ៩៧ ហ្វាឌីស្ត ២)

***

وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا حَضَرَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَ ذَلِكَ فِي ثَلَاثِ بَقِيْنَ مِنْ شَعْبَانَ قَالَ لِبَلالٍ: نَادِ فِي النَّاسِ، فَجَمَعَ النَّاسُ ثُمَّ صَعَدَ الْمِنْبَرَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ قَدْ حَصَّكُمْ اللَّهُ بِهِ وَ حَضَرَكُمْ وَ هُوَ سَيِّدُ الشُّهُورِ لَيْلَةٌ فِيهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ الْحَدِيثِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٨)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកឡើងទៅដល់ អាប៊ុខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន អាប៊ុខុលឡោះហ្គ័ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានថា អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថាពេលដល់ខែរ៉ម៉ាដ្វន ពេលនោះនៅសល់បីថ្ងៃរបស់ខែស្តាត្តុបាន រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈប្រាប់បីឡាល់ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "ហោមនុស្ស!" ប្រជាពលរដ្ឋបានមកជុំគ្នា រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله បានឡើងលើវេទិកា បានថ្វាយសេចក្តីគោរពបូជាចំពោះ

ទទួលបានពី អាល់-ស្វ្វីដ្វិក្វ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "នឹងនៅតែកើតមានឡើងវិញដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពីព្រោះ ហើយប៉ុន្មានត្រូវលើកឡើងទៅវិញ គួរអានទាំងមូលនឹងត្រូវលើកឡើងទៅវិញដែរព្រោះនៅក្នុង គួរអាននេះ [៩៧:៤] *بណ្ណាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ* ហើយព្រះដ៏មហាវង្សរៀង ហួសវិស័យ عجل الله فرجه បានប្រើពាក្យក្នុងអត្ថន័យអនាគតកាល (តាមច្បាប់វេយ្យាករណ៍) ព្រះអង្គ عجل الله فرجه មិនបានមាន ព្រះបន្ទូលថា "បានចុះមកហើយ" ទេដែលមានអត្ថន័យបង្ហាញអតីតកាល (តាមច្បាប់វេយ្យាករណ៍) ។ នេះគឺការពិត វាមិនមែនសម្រាប់សហគមន៍មួយទេ តែសម្រាប់សហគមន៍ទាំងអស់ សម្រាប់សត្វលោក ទាំងអស់ ។ ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណចាំបាច់ត្រូវចុះមកលើបុគ្គលជាមួយព្រះរាជបញ្ជាដែលចៀសមិនរួច នៅ ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ប្រសិនបើមិនមានអ្វីទាំងនេះកើតមានឡើងទេ មិនអាច សម្រេចកិច្ចការរៀងរាល់ទាំងអស់បានទេ ។ នៅក្នុងសម័យរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អ្វីទាំងនេះបានចុះមក លើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងចុះមកលើព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយ ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه وآله وسلم ទីមួយគឺ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه وآله وسلم ឯព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه وآله وسلم ចុងក្រោយបង្អស់គឺ អាល់- ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه ។ អ្វីទាំងនេះនឹងចុះមកលើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم វិញដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រោះផែនដីមិនអាចនៅទទេ ដោយ គ្មានព្រះអាជ្ញាធរ صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អល់ឡោះហ្វ្វ عجل الله فرجه បានទេ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះអាជ្ញាធរវហូតដល់ថ្ងៃ ជំនុំជម្រះ ។ សូមឲ្យពរជ័យ សិរីសួស្តីប្រសើរបំផុត កើតមានដល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះបុព្វបុរស عليهم السلام របស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (تأويل الآيات)

***

في كتاب جعفر بن محمد الدورستى بإسناده إلى ابن عباس عن النبي صلى الله عليه وآله حديث طويل وفيه: فإذا كانت ليلة القدر يأمر الله تبارك وتعالى جبرئيل عليه السلام فيهب في كعبة من الملائكة ومعهم لواء أخضر، فيركض اللواء على ظهر الكعبة وله ستمائة جناح، منها جناحان لا ينشُرهما إلا في ليلة القدر فيجاوزان المشرق والمغرب ويثبت جبرئيل الملائكة في هذه الأمة فيسألون على كل قاعد وقائم ومصلح وذاكر ويصافحونهم ويؤمنون على دعائهم حتى يطلع الفجر، فإذا طلع الفجر نادى جبرئيل: معشر الملائكة الرحيل الرحيل فيقولون: يا جبرئيل ما صنع الله تعالى في حوائج المؤمنين من أمة محمد صلى الله عليه وآله فيقول: إن الله عز وجل نظر إليهم هذه الليلة فعما عنهم وغفر لهم إلا أربعة، فقيل لرسول الله صلى الله عليه وآله: من هذه الأربعة؟ قال: رجل مات مذبذباً، وعاق لوالديه، وقاطع رحم، وشاخن، قيل: يا رسول الله وما الشاخن؟ قال: الصارم.

(تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٤)

នៅក្នុងសាត្រារបស់ យ៉ាក្វហ្វារ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្វ អាល់-ខូរយ៉ាស្វទី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើង ទៅដល់ អ៊ីបនូ អ្នកបាត់ ដែលបានថាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈនៅក្នុងប្លាខ្វីស្វ្វវែងមួយថា៖ "ពេល យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ អល់ឡោះហ្វ្វ عجل الله فرجه ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តរាធិការី បញ្ជាឲ្យប្រឹក្សី عليه السلام ចុះមកជាមួយទេវតាដោយនាំទង់បៃតងមកជាមួយផង ។ ប្រឹក្សី عليه السلام នឹងដាំទង់នោះដែលមានស្លាប ប្រាំមួយរយ នៅខាងក្រោយកាក្វបាស្វ គេនឹងអាចឃើញតែស្លាបពីរទេក្នុងពេលយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេ ហួសទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច ។ ប្រឹក្សី عليه السلام នឹងចាត់ឲ្យមានទេវតានៅក្នុងសហគមន៍នេះ ដើម្បីឲ្យពរជ័យសិរីសួស្តីដល់អ្នកឈរ អ្នកអង្គុយ អ្នកធ្វើសក្ការៈ អ្នករាំរងខ្លួន និងដើម្បី ចាប់ដៃពួកគេ វហូតដល់ថ្ងៃរះ ។ ពេលថ្ងៃរះ ប្រឹក្សី عليه السلام ប្រកាសប្រាប់អល់ឡោះហ្វ្វថា៖ "ដល់ពេលចេញហើយ ដល់ ពេលចេញហើយ!" អល់ឡោះហ្វ្វថា៖ "ប្រឹក្សី عليه السلام អើយ! តើអល់ឡោះហ្វ្វ عجل الله فرجه មានព្រះបន្ទូលថាអ្វីអំពី សេចក្តីត្រូវការរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លារបស់សហគមន៍មូហ្វាម៉ាដ្វ عليه السلام?" ប្រឹក្សី عليه السلام ថា៖

"ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎ ទ្រង់ទស្សនាការមកលើពួកគេក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ព្រះអង្គ ទ្រង់អត់ឱន និងលើកលែងទោសឲ្យពួកគេ លើកលែងតែបួនប្រការ ។" គេបានសួររ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ថា៖ "អ្វីទៅ បួនប្រការនេះ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកញ្ជានស្រា អ្នកដែលឪពុកម្តាយកាត់កាល់ អ្នកមិនរាប់រកញាតិសន្តាន និង អាល-ស្វាយ្យុន ។" គេបានសួរថា៖ "រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ អ្វីទៅ អាល-ស្វាយ្យុន?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកចេសប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ ៩៧ ហ្វាត្វា ១៣)

***

وَ عَنْهُ: بِحَدِّثِ الْإِسْنَادِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) يَقُولُ: «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ» صَدَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، أَنْزَلَ [اللَّهُ] الْقُرْآنَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ «وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ»، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): لَا أَدْرِي. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «لَيْلَةُ الْقَدْرِ حَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ» لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ. قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): وَ هَلْ تَدْرِي لَمْ هِيَ حَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: لِأَنَّهَا تَنْزَلُ فِيهَا الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ، وَإِذَا أَدَانَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِشَيْءٍ فَقَدْ رَضِيَهِ «سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ» يَقُولُ: تُسَلِّمُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ مَلَائِكَتِي وَ رُوحِي بِسَلَامِي مِنْ أَوَّلِ مَا يَهْبِطُونَ إِلَيَّ مَطْلَعِ الْفَجْرِ.

[...] ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាននេះ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈថា អាលី ប៊ីន អាល-ហ្វិសែន មានវចនៈថា៖ "[៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលពិតមែន ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានបើកឲ្យដឹងគួរអានក្នុងយប់ ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ [៩៧:២] អ្នកដឹងបានដូចម្តេចថាអ្វីគឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ? រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មាន ព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ មិនដឹងទេ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ ក្នុងមួយពាន់ខែនោះមិនមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះ បន្ទូលចំពោះរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ថា៖ "តើអ្នក ដឹងទេថាហេតុអ្វីយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយ ពាន់ខែ?" ព្រះអង្គ ទូលថា៖ "មិនដឹងទេ ព្រះបពិត្រ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពីព្រោះ [៩៧:៤] បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ជាមួយគ្រប់រឿង ។" ពេលណាអល់ឡោះហ្ន៎ អនុញ្ញាតអ្វីមួយ ព្រះអង្គ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យអ្វីមួយ នោះ ។ [៩៧:៥] សរីស្មស្តី! វានឹងមានតែដូចនេះរហូតដល់សេភារណាសម័យ ព្រះអង្គ មានព្រះរាជ បន្ទូលថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ អើយ អស់ទេវតាអញ និងព្រះវិញ្ញាណអញ ជាមួយព្រះពរអញ ជូនពរ ជ័យសិរីអ្នក ចាប់តាំងពីពេលពួកគេចុះមករហូតដល់ពេលថ្ងៃរះ ។"

ثُمَّ قَالَ فِي بَعْضِ كِتَابِهِ: «وَ اتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً فِي إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ»، وَ قَالَ فِي بَعْضِ كِتَابِهِ: «وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ فَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» يَقُولُ فِي الْآيَةِ الْأُولَى: إِنَّ مُحَمَّدًا حِينَ يَمُوتُ يَقُولُ أَهْلُ الْخِلَافِ لِأَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: مَضَتْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَهَذِهِ فِتْنَةٌ أَصَابَتْهُمْ خَاصَّةً، وَ بِهَا انْزَلْتُ عَلَى أَعْقَابِهِمْ لِأَنَّهُمْ إِنْ قَالُوا: لَمْ تَذْهَبْ، فَلَا بُدَّ أَنْ يَكُونَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِيهَا أَمْرٌ، وَ إِذَا أَقْرَأُوا بِالْأَمْرِ لَمْ يَكُنْ لَهُ مِنْ صَاحِبِ الْأَمْرِ بُدٌّ». (الكافي الجزء: ١ صفحة: ١٩٣ حديث: ٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٧٠٥ حديث ٩٩/١١٧٦٦)**

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងប្រែកម្មយទៀតរបស់ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា [៨:២៥] ចូរ
 ពួកអ្នកខ្លាចភ័យវិបត្តិមួយដែលមិនត្រឹមតែប៉ះទង្គិចលើជនទុច្ចរិតក្នុងបណ្តាពួកអ្នក ជាពិសេសនោះទេ
 សំដៅមកលើ [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះ
 រាជបន្ទូលនៅក្នុងប្រែកម្មរបស់ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា [៣:១៤៤] ម្យ៉ាងម៉្លោះម៉្លោះតែជាសាស្ត្រាម្នាក់ ។
 មុនគេ មានបណ្តាសាស្ត្រាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្លាប់ឬត្រូវសម្លាប់ ពួក
 អ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញឬ ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះនឹងពុំអាចធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខូច
 ខាតអ្វីឡើយ តែអស់ឡោះហ្ន៎តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលក្នុង
 អាយ៉ាសុខាងលើនេះថាប្រសិនបើម្យ៉ាងម៉្លោះចូលទិវង្គត ពួកសត្រូវរបស់ព្រះរាជបញ្ជារបស់
 អស់ឡោះហ្ន៎នឹងថា៖ "ពេលនេះយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិកន្លងផុតជាមួយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎" ។ នេះគឺ
 ជម្លោះក្នុងសាសនាដែលនឹងពិបត្តលើពួកគេជាពិសេស ព្រោះពួកគេបានចេញពីសាសនាដោយបែរ
 ក្រោយពីព្រោះបើពួកគេថាយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិមិនបានកន្លងផុតបាត់ទៅហើយនោះទេ (គឺកើតមានជា
 រៀងរាល់ឆ្នាំ) វានឹងតម្រូវឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ដាក់មកនូវព្រះរាជបញ្ជាក្នុងយប់នោះ ។ ពេលពួកគេព្រម
 ទទួលព្រះរាជបញ្ជានឹងមិនអាចបដិសេធបានទេថា ត្រូវតែមានអភិបាល ទទួលព្រះរាជបញ្ជា
 នោះ ។" (4 /248 :1 (الكافي)8:25-25

***

و عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَثِيرًا مَا يَقُولُ: مَا اجْتَمَعَ التَّيْمِيُّ وَ الْعَدَوِيُّ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ هُوَ يَقْرَأُ: "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" بِتَحَشُّعٍ وَ بُكَاءٍ، فَيَقُولَانِ: مَا أَشَدَّ رِقَّتَكَ لِهَذِهِ السُّورَةِ! فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): لِمَا رَأَتْ عَيْنِي وَ وَعَى قَلْبِي، وَ لِمَا يَرَى قَلْبُ هَذَا مِنْ بَعْدِي، فَيَقُولَانِ: وَ مَا الَّذِي رَأَيْتَ وَ مَا الَّذِي يَرَى؟ قَالَ:
 فَيَكْتُبُ لهُمَا فِي التُّرَابِ "تَنْزَلَ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ".

អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា អាល្លៃ តែងតែមានវចនៈជាញឹកញយថា៖ "កាល [បាទី]
 អាល់-តែមី (អាប្រូ បាការ) និង [បាទី] អាល់-អុដ្វរី (អ៊ូម៉ារ) បាននៅជុំជាមួយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎
 រស្មីលុលឡោះហ្ន៎បាន សូត្រថា [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ
 ដោយដាក់ខ្លួននិងហូរទឹកភ្នែក ។ បុគ្គលទាំងពីរបានថា៖ "ស៊ូរ៉េ: ៩៧នេះធ្វើឲ្យព្រះអង្គ ទទួលចិត្ត
 ណាស់ ។" រស្មីលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រោះតែភ្នែកខ្ញុំ ព្រោះតែចិត្តខ្ញុំ ទទួល
 អារម្មណ៍ និងព្រោះតែចិត្តរបស់បុគ្គល នេះ (អាល្លៃ) នឹងបានឃើញអត់ពីខ្ញុំ ទៅ ។" បុគ្គល
 ទាំងពីរបានថា៖ "ចិត្តព្រះអង្គ ឃើញអ្វី ចិត្តគេ (អាល្លៃ) នឹងឃើញអ្វី ?" ព្រះអង្គ មាន
 វចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្ន៎បានសរសេរឲ្យបុគ្គលទាំងពីរមើលនៅលើខ្សាច់ថា [៩៧:៤] បណ្តាទេវតា
 និងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ជាមួយគ្រប់រៀង ។"

قَالَ: ثُمَّ يَقُولُ: هَلْ بَقِيَ شَيْءٌ بَعْدَ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "كُلُّ أَمْرٍ؟" فَيَقُولَانِ: لَا، فَيَقُولُ: هَلْ تَعْلَمَانِ مِنَ الْمُنَزَّلِ إِلَيْهِ بِذَلِكَ؟ فَيَقُولَانِ:
 أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَيَقُولُ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: هَلْ تَكُونُ لَيْلَةَ الْقَدْرِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولَانِ: نَعَمْ، قَالَ: فَيَقُولُ: فَهَلْ يَنْزِلُ ذَلِكَ الْأَمْرُ فِيهَا؟
 فَيَقُولَانِ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: إِلَى مَنْ؟ فَيَقُولَانِ: لَا نَدْرِي، فَيَأْخُذُ بِرَأْسِي وَ يَقُولُ: إِنَّ لَمْ تَدْرِيَا فَادْرِيَا، هُوَ هَذَا مِنْ بَعْدِي، قَالَ: فَإِنْ كَانَ
 لَيَعْرِفَانِ تِلْكَ اللَّيْلَةَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنْ شِدَّةِ مَا يُدَاخِلُهُمَا مِنَ الرَّغْبِ».

ព្រះអង្គ មានវចនៈថាបន្ទាប់មករស្មីលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "តើមាននៅសល់អ្វីទេ

បន្ទាប់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷺ "គ្រប់រឿង?" បុគ្គលទាំងពីរបានថា៖ "ទេ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះ
 វចនៈថា៖ "លោកទាំងពីរដឹងទេថាពួកគេចុះមករកអ្នកណាទេជាមួយគ្រប់រឿងនោះ?" បុគ្គលទាំងពីរ
 បានថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ អើយ មករកព្រះអង្គ ﷺ នោះហើយ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖
 "មែន ។ តើនឹងមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេអត់ពីខ្ញុំ ﷺ ទៅ?" បុគ្គលទាំងពីរបានថា៖ "មាន ក្រាបទូល ។"
 ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើនឹងមាន[សំណុំស]រឿងចុះមកទេក្នុងយប់
 ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិនោះ?" បុគ្គលទាំងពីរបានថា៖ "មាន ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "មក
 លើអ្នកណា?" បុគ្គលទាំងពីរបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ក្រាបទូល ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ បាន
 ចាប់ក្បាលខ្ញុំ ﷺ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "បើលោកទាំងពីរមិនដឹងទេ ចូរជ្រាបថា គេ ﷺ ជាបុគ្គល
 នោះ អត់ពីខ្ញុំ ﷺ ទៅ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាបុគ្គលទាំងពីរតែងតែដឹងថាមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ
 អត់ពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ ទៅ ។ បុគ្គលទាំងពីរស្គាល់ការភ័យខ្លាចដ៏ធំមួយក្នុងយប់នោះ ។"

(الكافي 1: 249/5)

***

وَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَا مَعْشَرَ الشَّبَعَةِ، خَاصِمُوا بِسُورَةِ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" تَفْلُحُوا، فَوَ اللَّهُ إِنَّهَا لِحَجَّةُ اللَّهِ
 تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى الْخَلْقِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ إِنَّهَا لَسَيِّدَةُ دِينِكُمْ، وَ إِنَّهَا لَعَايَةُ عِلْمِنَا. [...] (الكافي الجزء: ١
 صَفْحَةٌ: ١٩٣ حَدِيث: ٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٧٠٦ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٦٨)**

គេបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "សហគមន៍ស្តីអាស្រ័យ ចូរអស់
 លោកសំអាង (ពេលជជែក) លើសូរ្យវិទ្យា [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះ
 បុព្វបញ្ញត្តិ អស់លោកនឹងឈ្នះពីព្រោះ សូមស្រួចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ វាជាព្រះអាជ្ញាធររបស់
 អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ លើសត្វលោកទាំងពួង ក្រោយព្រះសាសនៈទូត ﷺ វាជាព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ព្រះ
 សាសនារបស់អស់លោក វាជាកំពូលនៃព្រះសិក្ខាបទរបស់យើង ﷺ" (6 / 193 : 1) (الكافي 35:19-27)

***

وَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَقَدْ خَلَقَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ لَيْلَةَ الْقَدْرِ أَوَّلَ مَا خَلَقَ الدُّنْيَا، وَ لَقَدْ خَلَقَ فِيهَا أَوَّلَ نَبِيٍّ يَكُونُ، وَ أَوَّلَ
 وَصِيٍّ يَكُونُ، وَ لَقَدْ قَضَى أَنْ يَكُونَ فِي كُلِّ سَنَةٍ لَيْلَةٌ يَهْبِطُ فِيهَا بِتَفْسِيرِ الْأُمُورِ إِلَى مِثْلِهَا مِنَ السَّنَةِ الْمُقْبِلَةِ [...]»

អាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានបង្កើតយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ កាលព្រះអង្គ ﷺ
 បានបង្កើតឋានលោកមុនបង្កសំ បានបង្កើតព្រះសាស្តា ﷺ ដំបូងបង្អស់ដែលនឹងមកកើត បានបង្កើត
 ព្រះឧត្តរាធិការ ﷺ ដំបូងបង្អស់ដែលនឹងមកកើត ហើយព្រះអង្គ ﷺ បានដាក់ព្រះរាជក្រឹត្យមកថាមាន
 យប់មួយក្នុងរៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់ពន្យល់អធិប្បាយព្រះបញ្ជាទាំងឡាយ (គឺការកិច្ច) ក្នុងយប់នោះ លុះ
 ដល់យប់មួយដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំមុខ ។"

[...] ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَضْلُ إِيْمَانِ الْمُؤْمِنِ بِجُمْلَةٍ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ" وَ تَفْسِيرِهَا، عَلَى مَنْ لَيْسَ مِثْلَهُ فِي الْإِيْمَانِ بِهَا،
 كَفَضْلِ الْإِنْسَانِ عَلَى الْبَهَائِمِ، وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَيَدْفَعُ بِالْمُؤْمِنِينَ بِهَا عَنِ الْجَاهِدِينَ لَهَا فِي الدُّنْيَا لِكَمَالِ عَذَابِ الْآخِرَةِ لِمَنْ عَلِمَ أَنَّ
 لَا يُتَوَّبُ مِنْهُمْ مَا يَدْفَعُ بِالْمُجَاهِدِينَ عَنِ الْقَاعِدِينَ، وَ لَا أَعْلَمُ أَنَّ فِي هَذَا الزَّمَانِ جِهَادًا إِلَّا الْحَجَّ وَ الْعُمْرَةَ وَ الْجَوَارِ». (الكافي الجزء:
 ١ صَفْحَةٌ: ١٩٤ حَدِيث: ٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٧٠٧ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٦٩)**

[...] បន្ទាប់មក អាច យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាចសង្ខេបបានអំពីឧត្តមសទ្ធារបស់អ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លានៅក្នុង [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក សេចក្តីអធិប្បាយគឺ លើសបណ្តាអ្នកដែលមិន មានសទ្ធានេះទេ ដូចមនុស្សជាតិប្រសើរលើសសត្វធាតុ ។ ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ ការពារអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាដោយយប់នេះ (ឬស៊ូរ៉េ: ៩៧:១) ទល់នឹងពួកនោះដែលប្រឆាំងយប់នេះនៅក្នុងលោកនេះ ហើយ ព្រះអង្គ وَعَدَّ នឹងបង្កប់ទណ្ឌកម្មនៅក្នុងលោកមុខ សម្រាប់អ្នកណាដែលព្រះអង្គ وَعَدَّ ទ្រង់ញាណថាជាជន ដែលមិនរាងចាលពីកំហុសខ្លួន ដូចព្រះអង្គ وَعَدَّ ការពារអ្នកណាដែលតស៊ូលើមាគ៌ាព្រះអង្គ وَعَدَّ ពីពួកដែល អង្គុយនៅខាងក្រោយនោះដែរ ហើយពួកគេមិនដឹងទេថាមានយ៉ូហ្វាដូនៅក្នុងថ្ងៃទាំងនេះ ក្រៅពីថ្ងៃ ហ្វាច្វយ្យ័និងអ៊ុមរ៉េ: ៩៧ និងការរាក់ទាក់ ។" (7/194:1) (الكافي) 24:55

***

قَالَ: وَ قَالَ رَجُلٌ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، لَا تَعْصَبَ عَلَيَّ. قَالَ: «لِمَاذَا؟». قَالَ: لِمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَنْهُ. قَالَ: «قُلْ». قَالَ: وَ لَا تَعْصَبْ. قَالَ: «وَ لَا أَعْصَبُ». قَالَ: أَرَأَيْتَ قَوْلَكَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا إِلَى الْأَوْصِيَاءِ، يَا تُؤْنَهُمْ بِأَمْرِ لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَدْ عَلِمَهُ، [أَوْ يَا تُؤْنَهُمْ بِأَمْرِ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَعْلَمُهُ] وَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَاتَ وَ لَيْسَ مِنْ عِلْمِهِ شَيْءٌ إِلَّا وَ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُ وَاع؟

បុរសម្នាក់បានទូល អាច យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កុំ ក្រោធទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វី?" គាត់បានថា៖ "ដោយសាររឿងមួយដែល ទូលបង្គំនឹងសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងមិនខឹងលោកទេ ។" គាត់បាន ទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កុំក្រោធទូលបង្គំ ព្រោះទូលបង្គំបានឮព្រះវចនៈព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលស្តីអំពី យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិថាបណ្តាទេវតា និងព្រះវិញ្ញាណចុះមកលើបណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام នៅក្នុងអំឡុង យប់នោះ ។ តើអស់ទេវតានាំមកឲ្យព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام នូវព្រះបញ្ញា (គឺភារកិច្ច) ទាំងឡាយដែល វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم មិនដឹងនោះទេ ឬអស់ទេវតានាំមកឲ្យព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام នូវព្រះបញ្ញា (គឺភារកិច្ច) ដែលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ដឹង ។ ទូលបង្គំដឹងថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم បានចូលទិវង្គតហើយ ឯព្រះ អភិញ្ញារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវអាល្លៃ صلوات الله عليه والسلام ថែរក្សា ?"

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا لِي وَ مَا لَكَ أَيُّهَا الرَّجُلُ، وَ مَنْ أَدْخَلَكَ عَلَيَّ؟» قَالَ: أَدْخَلَنِي الْقَضَاءُ لِطَلَبِ الدِّينِ، قَالَ: «فَأَقُولُ لَكَ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ لَمْ يَهْبِطْ حَتَّى أَغْلَمَهُ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ عِلْمَ مَا قَدْ كَانَ وَ مَا سَيَكُونُ، وَ كَانَ كَثِيرٌ مِنْ عِلْمِهِ ذَلِكَ جُمْلًا يَا بَنِي تَفْسِيرُهَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَ كَذَلِكَ كَانَ عَلَيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَدْ عَلِمَ جُمْلَ الْعِلْمِ، وَ يَا بَنِي تَفْسِيرُهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، كَمَا كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)».

អាច យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលជារបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អ្វីដែលជារបស់លោក តើលោកមកពីណា មករកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ?" គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដើម្បីស្វែងរកព្រះធម៌សាសនា ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកយល់សម្តីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ពិតណាស់ កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឡើងមិអ៊ុវច្ឆ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم មិនបានចុះមកវិញទេ មុនអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ បានបង្ហាត់បង្រៀនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអ្វីៗ ទាំងអស់ដែលបានកើតមានឡើង និងអ្វីៗដែលមិនទាន់កើតមានឡើងនៅឡើយ ហើយនេះជាសេចក្តី រាយរាប់សង្ខេបអំពីព្រះអភិញ្ញាដ៏ច្រើនពីព្រះអភិញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ ។ សេចក្តីអធិប្បាយលំអិត

របស់ព្រះអភិញ្ញានោះនិងចុះមកនៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ ដូចគ្នាដែរ អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាថ្នី ត្រូវលិប ^{صلى الله عليه وآله} បាននូវអភិញ្ញាទាំងអស់ ចំណែកសេចក្តីអធិប្បាយលំអិតរបស់អភិញ្ញានោះបានចុះមកនៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ដូចវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ដែរ ។

قَالَ السَّائِلُ: أَوْ مَا كَانَ فِي الْجَمَلِ تَفْسِيرُهُ؟ قَالَ: «بَلَى، وَ لَكِنَّهُ إِذَا يَأْتِي بِالْأَمْرِ مِنَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فِي لَيْلِي الْقَدْرِ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ إِلَى الْأَوْصِيَاءِ: أَفْعَلُ كَذَا وَ كَذَا، لِأَمْرِ قَدْ كَانُوا عَلِمُوهُ، أَمْرًا كَيْفَ يَعْمَلُونَ فِيهِ». فُلْتُ: فَسَرَّ لِي هَذَا؟ قَالَ: «لَمْ يَمُتْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَّا حَافِظًا لِحُمَلَاءِ الْعِلْمِ وَ تَفْسِيرِهِ». فُلْتُ: فَالَّذِي كَانَ يَأْتِيهِ فِي لَيْلِي الْقَدْرِ، عَلِمَ مَا هُوَ؟ قَالَ: «الْأَمْرُ وَ الْيَسْرُ فِيمَا كَانَ قَدْ عَلِمَ».

អ្នកសួរបានថា: "ប្តីក៏មិនមានសេចក្តីពន្យល់របស់សេចក្តីសង្ខេបនោះដែលអាចទទួលយកជាការបាន?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែនហើយ តែកិច្ចការទាំងឡាយមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម នៅក្នុងអំឡុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ មកលើព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} និងព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} ថា: "ចូរធ្វើនេះមួយ និងនេះមួយ" ព្រះរាជបញ្ជាដែលអស់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ដឹង និងព្រះរាជបញ្ជាដែលចែងឲ្យធ្វើដូចម្តេចខ្លះ ។" បុរសនោះបានថា: "តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចពន្យល់រឿងនេះឲ្យទូលបង្គំបានទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} មិនបានចូលទិវង្គតដោយឥតបានអភិរក្សព្រះអភិញ្ញាទាំងអស់និងការអធិប្បាយពន្យល់របស់ព្រះអភិញ្ញានោះជាមុនហើយនោះទេ ។" បុរសនោះបានថា: "នេះគឺអ្វីដែលបានចុះមកលើព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ តើព្រះអភិញ្ញានោះគឺអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះរាជបញ្ជានិងការងាយស្រួលពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} បានដឹងរួចហើយ ។"

قَالَ السَّائِلُ: فَمَا يَحْدُثُ هُمْ فِي لَيْلِي الْقَدْرِ عَلِمَ سِوَى مَا عَلِمُوا؟ قَالَ: «هَذَا مِمَّا أَمْرُوا بِكِتْمَانِهِ، وَ لَا يَعْلَمُ تَفْسِيرَ مَا سَأَلْتَ عَنْهُ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ». قَالَ السَّائِلُ: فَهَلْ يَعْلَمُ الْأَوْصِيَاءُ مَا لَا يَعْلَمُ الْأَنْبِيَاءُ؟ قَالَ: «لَا، وَ كَيْفَ يَعْلَمُ وَصِيَّ غَيْرِ عَلِيمٍ مَا أَوْصَى إِلَيْهِ؟». قَالَ السَّائِلُ: فَهَلْ يَسْعُنَا أَنْ نَقُولَ: إِنَّ أَحَدًا مِنَ الْوُصَاةِ يَعْلَمُ مَا لَا يَعْلَمُ الْآخَرُ؟ قَالَ: «لَا، لَمْ يَمُتْ نَبِيٌّ إِلَّا وَ عَلِمَهُ فِي جَوْفِ وَصِيِّهِ، وَ إِذَا تَنَزَّلَ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ بِالْحُكْمِ الَّذِي يُحْكَمُ بِهِ بَيْنَ الْعِبَادِ».

អ្នកសួរបានថា: "តើមានអ្វីកើតឡើងដល់អស់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ តើព្រះអភិញ្ញានោះខុសពីអ្វីដែលអស់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} បានដឹងស្រាប់ហើយទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នេះគឺអ្វីដែលគេបានដាក់បញ្ជាឲ្យអស់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} បិទបាំងទុក ពុំមានអ្នកណាដឹងសេចក្តីលំអិតរបស់អ្វីនោះទេ ដែលលោកបានសាកសួរនោះ មានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ទេដែលទ្រង់ញាណ ។" អ្នកសួរបានថា: "តើព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} ដឹងអ្វីនោះទេ អ្វីដែលព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{صلى الله عليه وآله} មិនដឹង?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ទេ តើព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} ដឹងបានដូចម្តេចនូវព្រះអភិញ្ញាផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានផ្ទេរមកឲ្យព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ជាកេរ្តិ៍ដំណែលនោះ?" អ្នកសួរបានថា: "តើយើងអាចនិយាយបានទេថាព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} មួយអង្គ ក្នុងចំណោមព្រះឧត្តរាធិការទាំងឡាយ ^{صلى الله عليه وآله} ដឹងនូវអ្វីមួយដែលព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} មួយអង្គទៀតមិនដឹង?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មិនបានទេ ពុំមានព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} អង្គណាបានចូលទិវង្គតទៅដោយឥតបានបើកឲ្យព្រះឧត្តរាធិការ ^{صلى الله عليه وآله} បានដឹងនោះទេ ។ ទេវតាទាំងឡាយនិងព្រះវិញ្ញាណចុះមកលើព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ជាមួយព្រះរាជវិនិច្ឆ័យ

ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងវិនិច្ឆ័យក្នុងចំណោមប្រាំបីទាំងឡាយដោយព្រះរាជវិនិច្ឆ័យនេះ ។"

قَالَ السَّائِلُ: وَ مَا كَانُوا عَلِمُوا ذَلِكَ الْحُكْمَ؟ قَالَ: «بَلَى، قَدْ عَلِمُوهُ، وَ لَكِنَّهُمْ لَا يَسْتَطِيعُونَ إِمْتِصَاءَ شَيْءٍ مِنْهُ حَتَّى يُؤْمَرُوا فِي لَيْلِي الْقَدْرِ كَيْفَ يَصْنَعُونَ إِلَى السَّنَةِ الْمُقْبِلَةِ». قَالَ السَّائِلُ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، لَا أَسْتَطِيعُ إِتْكَارَ هَذَا؟ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ أَنْكَرَهُ فَلَيْسَ مِنَّا». قَالَ السَّائِلُ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، أَرَأَيْتَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هَلْ كَانَ يَأْتِيهِ فِي لَيْلِي الْقَدْرِ شَيْءٌ لَمْ يَكُنْ عَلِمَهُ؟ قَالَ: «لَا يَحِلُّ لَكَ أَنْ تَسْأَلَ عَنْ هَذَا، أَمَّا عَلِمَ مَا كَانَ وَ مَا يَكُونُ؟ فَلَيْسَ بِمَوْتُ نَبِيِّ وَ لَا وَصِيٍّ إِلَّا وَ الْوَصِيُّ الَّذِي بَعْدَهُ يَعْلَمُهُ، أَمَّا هَذَا الْعِلْمُ الَّذِي تَسْأَلُ عَنْهُ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَبِي أَنْ يُطْلِعَ الْأَوْصِيَاءَ عَلَيْهِ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ».

អ្នកសួរបានថា: "តើអស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងអំពីព្រះរាជវិនិច្ឆ័យនោះទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹង តែអស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនដឹងរបៀបអនុវត្តតាមព្រះរាជវិនិច្ឆ័យនោះទេ ទាល់តែអស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទទួលព្រះរាជបញ្ជានៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិឲ្យអនុវត្ត រហូតដល់ឆ្នាំមុខ ។" អ្នកសួរបានថា: "អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អើយ តើទូលបង្គំអាចបដិសេធអ្វីនេះបានទេ?" អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "បុគ្គលណាបដិសេធអ្វីនេះ: បុគ្គលនោះមិនមែនគ្នាយើង صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" អ្នកសួរបានថា: "អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គិតទេថាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានទទួលអ្វីមួយក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនបានដឹងជាមុនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យលោកសួរអំពីអ្វីនេះទេ ។ ចំណែកការដឹងអតីតកាលនិងអនាគតកាលនោះ ពុំមានព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ឬព្រះឧត្តរាធិការ صلوات الله عليه وآله وسلم អង្គណាបានចូលទិវង្គត ដោយឥតបានបើកឲ្យព្រះឧត្តរាធិការបន្ទាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដឹងអ្វីៗទាំងអស់នោះទេ ។ ចំណែកព្រះអភិញ្ញាដែលលោកបានសួរនោះ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់ស្អប់ដែលព្រះឧត្តរាធិការទាំងឡាយ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ឲ្យគេដឹងអំពីព្រះអភិញ្ញានោះ ក្រៅពីអស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

قَالَ السَّائِلُ: يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ، كَيْفَ أَعْرِفُ أَنَّ لَيْلَةَ الْقَدْرِ تَكُونُ فِي كُلِّ سَنَةٍ؟ قَالَ: «إِذَا أَتَى شَهْرُ رَمَضَانَ فَأَقْرَأْ سُورَةَ الدُّخَانِ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، فَإِذَا أَتَتْ لَيْلَةُ ثَلَاثٍ وَ عِشْرِينَ فَإِنَّكَ نَاطِقٌ إِلَى تَصَدِيقِ الَّذِي سَأَلْتَ عَنْهُ». (الكافي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ١٩٥ حديث: ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧٠٨ حديث ٩٩ / ١١٧٧)**

អ្នកសួរបានថា: "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើទូលបង្គំស្គាល់ពេលយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិកើតមានឡើងរៀងរាល់ឆ្នាំបានដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ពេលខែរ៉ម៉ាដ្វានមកដល់ ចូរសូត្រសួរដោះស្រាយ អុដ្វ-ខូខន ១០០ ដងរៀងរាល់យប់ ។ ពេលយប់ទី ២៣ មកដល់ លោកនឹងពិនិត្យឃើញអ្វីដែលលោកបានសាកសួរនោះ ។" (الكافي 1: 195/8)

***

وَ قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمَّا تَرَوْنَ مَنْ بَعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِلشَّفَاءِ عَلَى أَهْلِ الضَّلَالَةِ مِنْ أَجْنَادِ الشَّيَاطِينِ وَ أَرْوَاحِهِمْ أَكْثَرَ مِمَّا تَرَوْنَ مَعَ خَلِيفَةِ اللَّهِ الَّذِي بَعَثَهُ لِلْعَدْلِ وَ الصَّوَابِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ» قِيلَ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، وَ كَيْفَ يَكُونُ شَيْءٌ أَكْثَرَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ؟ قَالَ: «كَمَا يَشَاءُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ».

អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អស់លោកនឹងឃើញថាក្នុងចំណោមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនមកឲ្យពួកសង្ឃ័យនិងពួកវង្វេងរបស់ទ័ពបិសាចនិងវិញ្ញាណពួកវានោះ: គឺពួកវាមានចំនួន

ច្រើនលើសពួកទេវតាដែលត្រូវចាត់បញ្ជូនមកឲ្យព្រះខ័លិហូរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام}នោះទៅទៀត ដើម្បី យុត្តិធម៌និងសច្ចធម៌ ។" គេបានសួរព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "អាច្នី យ៉ាក្នុងហ្វារ^{صَلوات الله عليه والسلام}អើយ ម្តេចក៏ច្រើនជាង ទេវតា ?" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះបំណងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ السَّائِلُ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، إِنِّي لَوْ حَدَّثْتُ بَعْضَ أَصْحَابِنَا الشَّيْبَةَ بِهَذَا الْحَدِيثِ لَأَنْكَرُوهُ، قَالَ: «كَيْفَ يُنْكِرُونَهُ؟» قَالَ: يُقُولُونَ: إِنَّ الْمَلَائِكَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) أَكْثَرُ مِنَ الشَّيَاطِينِ. قَالَ: «صَدَقْتَ، فَهَمَّ عَنِّي مَا أَقُولُ لَكَ، إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ يَوْمٍ وَ لَا لَيْلَةٍ إِلَّا وَ جَمِيعُ الْحَيِّ وَ الشَّيَاطِينِ تَزُورُ أَيْمَةَ الضَّلَالَةِ، وَ تَزُورُ أَيْمَةَ الْهُدَى، عَدَدُهُمْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، حَتَّى إِذَا أَتَتْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ فَهَبَطَ فِيهَا مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَى وَجْهِ الْأَمْرِ، خَلَقَ اللَّهُ- أَوْ قَالَ: فَيَضَعُ اللَّهُ- عَزَّ وَ جَلَّ مِنَ الشَّيَاطِينِ بَعْدَهُمْ ثُمَّ زَاوَا وَجْهَ الضَّلَالَةِ فَاتَّوَّهُ بِالْإِفْكِ وَ الْكُذْبِ حَتَّى لَعَلَّهُ يُصْبِحَ

អ្នកសួរបានថា៖ "អាច្នី យ៉ាក្នុងហ្វារ^{صَلوات الله عليه والسلام}អើយ បើទូលបង្គំនិយាយរឿងនេះប្រាប់បក្សពួកស្ត្រីអាស៊ូយើង ពួក គេនឹងបដិសេធ ។" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពួកគេអាចបដិសេធបានដូចម្តេចទៅ?" គាត់បានថា៖ "ពួកគេនឹងថាអស់ទេវតាមានចំនួនច្រើនជាងពួកស្រីកូន^{صَلوات الله عليه والسلام}ទៅទៀត ។" ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មែន ក៏ ប៉ុន្តែចូរយល់សម្តីខ្ញុំ^{صَلوات الله عليه والسلام} ពួកយ្យីនិងពួកបិសាចបានប្រជុំគ្នាដើម្បីទៅជួបពួកអ៊ីម៉ាដឹកនាំខុសឥតចន្លោះ ថ្ងៃឬយប់ណាមួយឡើយ ហើយមានចំនួនទេវតាស្មើគ្នាដែរមករកអ៊ីម៉ាដឹកនាំល្អលុះដល់យប់ព្រះ បុព្វបញ្ញត្តិ ។ ពួកទេវតាដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام}បានបង្កើតមកចុះមករកព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា (وَلِيَ الْأَمْرِ) - ឬ ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "កំណត់ដោយអល់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام}នូវចំនួនបិសាចស្មើគ្នា ទៅជួបបណ្តាអ្នករក្សា មគ្គុទក៏ខុស ដោយនាំទៅឲ្យពួកគេនូវការប្រឌិតនិងមុសាវាទរហូតដល់ព្រឹក ។

فَيَقُولُ: رَأَيْتُ كَذَا وَ كَذَا، فَلَوْ سُئِلَ وَجْهُ الْأَمْرِ عَنْ ذَلِكَ لَقَالَ: رَأَيْتُ شَيْطَانًا أَحْبَبَكَ بِكَذَا وَ كَذَا حَتَّى يُفَسِّرَ لَهُ تَفْسِيرًا وَ يُعَلِّمَهُ الضَّلَالَةَ الَّتِي هُوَ عَلَيْهَا، وَ أَيْمُ اللَّهِ إِنَّ مَنْ صَدَقَ بِلَيْلَةِ الْقَدْرِ لَيَعْلَمُ أَنَّهَا لَنَا خَاصَّةٌ، لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِعَلِّي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) جِيءَ دَنَا مَوْتُهُ: هَذَا وَلِيُّكُمْ مِنْ بَعْدِي، فَإِنْ أَطَعْتُمُوهُ رَشِدْتُمْ، وَ لَكِنْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِمَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ مُنْكَرٌ، وَ مَنْ آمَنَ بِلَيْلَةِ الْقَدْرِ مِمَّنْ عَلَى غَيْرِ رَأْيِنَا فَإِنَّهُ لَا يَسْعُهُ فِي الصِّدْقِ إِلَّا أَنْ يَقُولَ: إِنَّهَا لَنَا، وَ مَنْ لَمْ يَقُلْ،

គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំបានឃើញនេះមួយនិងនេះមួយ ។" បើលោកសួរព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា (វាលី អាល់-អាំរ) អំពីរឿងនេះ ព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}នឹងមានវចនៈថា៖ "លោកបានឃើញបិសាចប្រាប់លោកឲ្យដឹងអំពី នេះមួយនិងនេះមួយ" លុះព្រះអង្គ^{صَلوات الله عليه والسلام}ពន្យល់បុរសនោះអំពីមាតិកាខុសដែលគាត់ដើរលើ ។ ខ្ញុំ^{صَلوات الله عليه والسلام}សូម ស្យូចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام}ថាអ្នកណាធ្វើរឿងមើលយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ អ្នកនោះនឹងដឹងថាយប់នេះបានមក តែលើយើង^{صَلوات الله عليه والسلام}ជាចមុខ ពីព្រោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صَلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈប្រាប់ប្រជារាស្ត្រអំពីអាលី^{صَلوات الله عليه والسلام}នៅ ពេលទិវង្គតថា៖ "នេះគឺអភិបាល^{صَلوات الله عليه والسلام}អស់លោកអត់ពីខ្ញុំ^{صَلوات الله عليه والسلام}ទៅ ។ អ្នកណាតាមគេ^{صَلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះបាន នូវការដឹកនាំល្អ តែអ្នកណាដែលមិនជឿរឿងនោះទេដែលមាននៅក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិនោះ អ្នកនោះ បដិសេធ ។ អ្នកណាដែលជឿយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិតែមានមតិផ្សេងពីមតិយើង^{صَلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះមិនមានផ្លូវ ផ្សេងទេក្រៅពីថាយប់នោះបានមកលើយើង^{صَلوات الله عليه والسلام} ។ បុគ្គលដែលមិនថាដូច្នោះទេ បុគ្គលនោះនិយាយ កុហក ។

فَأِنَّهُ كَاذِبٌ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ يُنْزَلَ الْأَمْرَ مَعَ الرُّوحِ وَ الْمَلَائِكَةِ إِلَى كَافِرٍ فَاسِقٍ، فَإِنْ قَالَ: إِنَّهُ يُنْزِلُ إِلَى الْخَلِيفَةِ الَّذِي هُوَ

عَلَيْهَا، فَلَيْسَ قَوْلُهُمْ ذَلِكَ بِشَيْءٍ، وَإِنْ قَالُوا: إِنَّهُ لَيْسَ يُنَزَّلُ إِلَى أَحَدٍ، فَلَا يَكُونُ أَنْ يُنَزَلَ شَيْءٌ إِلَى غَيْرِ شَيْءٍ، وَإِنْ قَالُوا وَ سَيَقُولُونَ: لَيْسَ هَذَا بِشَيْءٍ؟ فَقَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا». (الكافي الجزء: ١ صَفْحَة : ١٩٦ حَدِيث: ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٠٩ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٧١)**

ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យលើសការចាត់បញ្ជូនអស់ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណមកលើបុគ្គលបដិសេធសទ្ធានិងអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ទៅទៀត។ បើពួកគេថា: "អល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនចុះមកលើខ័លិហួនរឺអ្វីដែលពួកគេមាន" សម្តីពួកគេមិនមានខ្លឹមសារទេ។ បើពួកគេថា: "អល់ឡោះហ្ន៎មិនបានចាត់បញ្ជូនអ្វីមួយចុះមកលើអ្នកណាទេ" អ្វីៗមិនអាចចុះមកលើភាពទេវបានទេ។ បើពួកគេថា ហើយនឹងថា: "អស់ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណមិនបាននាំអ្វីចុះមកទេ" ពួកគេប្រាកដនឹងរង្វេងខ្លាំង។" (الكافي 1: 9 / 196)

***

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أُذَيْنَةَ، عَنِ الْفَضِيلِ وَ زُرَّارَةَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ حُمْرَانَ، أَنَّهُ سَأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ"، قَالَ: «نَعَمْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ، وَ هِيَ فِي كُلِّ سَنَةٍ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ، فِي الْعَشْرِ الْآخِرِ، فَلَمْ يُنَزَلِ الْقُرْآنُ إِلَّا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ" قَالَ: يُقَدَّرُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ كُلُّ شَيْءٍ يَكُونُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ إِلَى مِثْلِهَا مِنْ قَابِلٍ خَيْرٍ وَ شَرٍّ وَ طَاعَةٍ وَ مَعْصِيَةٍ وَ مَوْلُودٍ وَ أَجَلٍ أَوْ رَزَقٍ، فَمَا قُدِّرَ فِي تِلْكَ السَّنَةِ وَ قُضِيَ فَهُوَ الْمَخْتُومُ، وَ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِ الْمَشِيئَةُ».

[...] [រាយការណ៍]តមកពី អុលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ូហ្ស៊ីម តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ុបនូ អាច្វិ អ៊ូមែរ តមកពី អ៊ុរ ប៊ិន អ៊ូស្តែណាស្ត តមកពី អាល់-ហ្វ្លាដ្វយល់ តមកពី ស្វាររ៉េ: ត្នី និង មូហ្គាំម៉ាដ្វ ប៊ិន មុស្លិម តមកពីហ្វ្លុមរ៉ិន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [៤៥:៣] ការពិតយើងបានប្រទានគម្ពីរនោះចុះមកក្នុងយប់មួយដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែន យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ដែលមានរៀងរាល់ឆ្នាំក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្វន ក្នុងដប់ថ្ងៃចុងក្រោយ។ គួរអានមិនបានចុះមកក្នុងយប់ផ្សេងពីយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលថា [៤៥:៤] ក្នុងយប់នោះគ្រប់រឿងដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណនឹងត្រូវវិភាគជាល់អិត។ ក្នុងអំឡុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ អ្វីៗដែលត្រូវកើតឡើងក្នុងឆ្នាំនោះរហូតដល់ឆ្នាំមុខ គឺអំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់ ការធ្វើសក្តានិងការប្រព្រឹត្តល្មើស ការចាប់កំណើតនិងការចិញ្ចឹមជីវិតនឹងកើតឡើងដោយមិនអាចចៀសបាន អ្វីដែលមាននៅក្នុងយប់នេះជាព្រះបំណងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}។"

قَالَ: قُلْتُ: "لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ" أَيُّ شَيْءٍ عَنَى بِذَلِكَ؟ فَقَالَ: «الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهَا مِنَ الصَّلَاةِ وَ الرِّكَاتِ وَ أَنْوَاعِ الْحَيْرِ، خَيْرٌ مِنَ الْعَمَلِ فِي أَلْفِ شَهْرٍ لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، وَ لَوْ لَا مَا يُضَاعَفُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلْمُؤْمِنِينَ، مَا بَلَّغُوا، وَ لَكِنَّ اللَّهَ يُضَاعِفُ لَهُمُ الْحَسَنَاتِ». (الكافي الجزء: ٤ صَفْحَة : ١٥٧ حَدِيث: ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١١ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٧٧)**

ខ្ញុំបានថា: "[៤៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ទង្វើល្អក្នុងយប់នេះ: ការធ្វើនមស្តារ ការបរិច្ចាគតិច (ស្តុកាត់) និងទង្វើល្អមួយទៀតនោះ:

ប្រសើរលើសទង្វើក្នុងមួយពាន់ខែដែលមិនមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មិនបានបន្ថែមសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទេ វាប្រាកដនឹងមិនបានមកដល់ពួកគេទេ តែអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានបន្ថែមព្រះរង្វាន់ឲ្យពួកគេ ។" (الكافي 4: 157/6)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَالِدٍ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ"، قَالَ: «مِنْ مَلِكٍ بَنِي أُمِّيَّةَ، قَالَ: وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "تَنْزِيلَ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ" أَي مِنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ بِكُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَةٌ : ٨٢٠ حديث: ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧١٢ حديث ٩٩ / ١١٧٨٤)**

មូហាំម៉ាដូ បឺន អាណន៍-អាប់បាស់ [មានប្រសាសន៍]តមកពី អាស្ថម៉ាដូ បឺន អាណន៍-ក្លីស៊ីម តមកពី អាស្ថម៉ាដូ បឺន មូហាំម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ បឺន ខ្ញុំលិដូ តមកពី ស្វាហ្វារីន តមកពី អ៊ីបនូ មុសកាន តមកពី អាហ្វិ បាស្ទៀរ ដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} [៩៧:៣] ប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ ថា៖ "នេះគឺរដ្ឋបាលរបស់ បាទី អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត ។ ចំណែកកងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៩៧:៤] បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ជាមួយគ្រប់រឿង មានន័យថាមកពីព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه}របស់ពួកគេ មករកមូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា^{صلوات الله عليه}របស់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه} ជាមួយព្រះរាជបញ្ជាទាំងអស់ និងព្រះពរជ័យសិរីសួស្តី ។" (تأويل الآيات 2: 8/820)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هُوْدَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي يَحْيَى الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «قَالَ لِي أَبِي مُحَمَّدٌ: قَرَأَ عَلَيَّ مِنْ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" وَ عِنْدَهُ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا أَبَتَاهُ، كَأَنَّ بَيْنَنَا مِنْ فَيْكٍ خَلَاوَةٌ. فَقَالَ لَهُ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ وَ ابْنِي، اغْلَمْ أَبِي أَعْلَمُ فِيهَا مَا لَا تَعْلَمُ، إِنَّهَا لَمَّا أَنْزَلَتْ بَعَثَتْ إِلَيَّ جَدُّكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَرَأَهَا عَلَيَّ، ثُمَّ ضَرَبَ عَلَيَّ كَتِفِي الْأَيْمَنِ، وَ قَالَ: يَا أَحْيِي وَ وَصِيي وَ وَلِيِّي عَلَى أُمَّتِي بَعْدِي، وَ حَرْبَ أَعْدَائِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ، هَذِهِ السُّورَةُ لَكَ مِنْ بَعْدِي، وَ لَوْلَدَيْكَ مِنْ بَعْدِكَ، إِنَّ جَبْرَائِيلَ أَحْيِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ حَدَّثَ لِي أَحْدَاثَ أُمَّتِي فِي سُنِّيَّهَا، وَ إِنَّهُ لَيَحْدُثُ ذَلِكَ إِلَيْكَ كَأَحْدَاثِ التُّبُوَّةِ، وَ هَذَا نُورٌ سَاطِعٌ فِي قَلْبِكَ وَ قُلُوبِ أَوْصِيَائِكَ إِلَى مَطْلَعِ فَجْرِ الْقَائِمِ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَةٌ : ٨٢٠ حديث: ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧١٣ حديث ٩٩ / ١١٧٨٥)**

[...] [រាយការណ៍]តមកពី អាស្ថម៉ាដូ បឺន ហ្វាស្តាស្ត តមកពី អ៊ីបរិហ្វីម បឺន អ៊ីសហ្វាតូ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន ហ្វាម៉ាដូ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាស្តយ៉ា អាណន៍-ស្វ័ណាអានី ដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ (អ៊ីម៉ា យ៉ាតូហ្វារ ស្វ័ឌ្រិក្ក^{صلوات الله عليه}) មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه}បានប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}ថា អាណន៍-ស្វ័ណាអានី បឺន អាហ្វិ ក្លីលិប^{صلوات الله عليه} បានសូត្រអាយ៉ាស្ត [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ឲ្យ ហ្វាសាស្ត^{صلوات الله عليه} និង ហ្វិសែនី^{صلوات الله عليه} ស្តាប់ ។ ហ្វិសែនី^{صلوات الله عليه} បានថា៖ "ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه} ពូសូរ្យវិញ្ញាណនេះពីមាត់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ដូចបានត្រូវអ្វីមួយដែលផ្អែមឆ្ងាញ់ ។" អាមីរុល មុមីនីនី មានវចនៈថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} អើយ! បុត្របិតា^{صلوات الله عليه} អើយ! កាលដែលគេបានដាក់សូរ្យវិញ្ញាណនេះចុះមក វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه} របស់បុត្រា^{صلوات الله عليه} បានឲ្យគេទៅហៅបិតា^{صلوات الله عليه} ។ បិតា^{صلوات الله عليه}

បានមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសូត្រសូរ្យវិទ្យានេះឲ្យបិតា صلوات الله عليه وآله وسلم ស្តាប់ ។
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទះស្មាស្តាំបិតា صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ប្អូន صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! អ្នកស្នងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ វាលី
 ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم លើសហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ យុទ្ធជនតទល់សត្រូវខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم រហូតដល់ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ
 អើយ! សូរ្យវិទ្យានេះសម្រាប់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ពេលអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅ និងសម្រាប់បណ្តាកូនចៅ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم បន្ទាប់
 ពីអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។" យ៉ូបអ៊ីល عليه السلام បងប្អូនខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងចំណោមបណ្តាទេវតា បានប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យដឹងអំពី
 ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់របស់សហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم សម្រាប់ឆ្នាំនេះ ។ ទាំងអស់នេះ គេនឹងប្រាប់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យដឹង
 ដូចដែលគេបានប្រាប់បណ្តាសាស្ត្រ عليه السلام ដូច្នោះដែរ ។ នឹងមានរស្មីចែងចាំងនៅក្នុងបេះដូងអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم និង
 ក្នុងបេះដូងបណ្តាអ្នកស្នង عليه السلام អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم រហូតដល់ពេលថ្ងៃចាប់ផ្តើមរះ ។" (تأويل الآيات الظاهرة) 9/ 820 :2

***

وَعَنْهُ أَيْضًا: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهِورٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ حُرَّانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَمَّا يُفْرَقُ فِي
 لَيْلَةِ الْقَدْرِ، هَلْ هُوَ مَا يُفَدَّرُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى فِيهَا؟ قَالَ: «لَا تُوصَفُ قُدْرَةُ اللَّهِ تَعَالَى، إِلَّا أَنَّهُ قَالَ: "فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ"
 فَكَيْفَ يَكُونُ حَكِيمًا إِلَّا مَا فَرَّقَ، وَ لَا تُوصَفُ قُدْرَةُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ، لِأَنَّهُ يُحَدِّثُ مَا يَشَاءُ.

[...] [រាយការណ៍]តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យូមហ្វ្យូរ តមកពី មូសា ប៊ិន បាការ តមកពី ស្វ្យវិទ្យា តមកពី
 ហ្វ្យូមរ៉ន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "អ្វីដែលត្រូវបំភ្លឺក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ
 តើអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនអាចត្រួតត្រាបានលើអ្វីនោះទេឬ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "កុំអធិប្បាយអំពី
 អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "[៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះគ្រប់រឿងដែលប្រកបដោយ
 ប្រាជ្ញាញាណនឹងត្រូវវិភាគជាលំអិត តើគេដឹងអ្វីនោះបានដូចម្តេច រៀនតែវាត្រូវបានបំភ្លឺរួចហើយ ហើយ
 ចូរកុំអធិប្បាយរៀបរាប់ដោយស្មានអំពីព្រះមហិទ្ធិបុព្វបុរសរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្វើឲ្យ
 ព្រឹត្តិការណ៍កើតមានឡើងស្រេចតែព្រះបំណង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

وَأَمَّا قَوْلُهُ تَعَالَى: "[لَيْلَةُ الْقَدْرِ] خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ" يَعْنِي فَاطِمَةَ (سَلَامٌ اللَّهُ عَلَيْهَا)، وَ قَوْلُهُ: "تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا" وَ
 الْمَلَائِكَةُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ يَمْلِكُونَ عِلْمَ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ الرُّوحُ رُوحُ الْقُدْسِ وَ هِيَ فَاطِمَةُ (عَلَيْهَا السَّلَامُ)
 "مِنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ" يَقُولُ: [مِنْ] كُلِّ أَمْرٍ سَلَّمَهُ "حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ" يَعْنِي حَتَّى يَثُومَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ មានន័យ
 [សែយីដ្ឋាស្ត]ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត عليها السلام ។ ចំណែកឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [៩៧:៤] បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹង
 ចុះមកក្នុងយប់នេះ ឯ បណ្តាទេវតា ក្នុងប្រធានបទនេះគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលបានសិក្សា
 ព្រះអភិញ្ញារបស់រាជបុត្ររាជនគ្រា عليه السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ចំណែកឯ ព្រះវិញ្ញាណ គឺព្រះសន្តវិញ្ញាណ
 ហើយព្រះសន្តវិញ្ញាណនេះគឺហ្វាទ្វីម៉ាស្ត عليها السلام ។ ជាមួយគ្រប់រឿង ។ [៩៧:៥] សិរីសួស្តី ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មាន
 វចនៈថា៖ "ជាមួយគ្រប់រឿងនោះពួកគេថ្វាយវន្តនាការចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم វានឹងមានតែដូចនេះរហូត
 ដល់សេតារុណសម័យ [វានឹងមានតែដូចនេះ]មានន័យថារហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

(تأويل الآيات 2: 3/818)

***

علي بن إبراهيم، في معنى السورة: "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" فَهُوَ الْقُرْآنُ أَنْزَلَ إِلَى النَّبِيِّ الْمَعْمُورِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ جُمْلَةً وَاحِدَةً، وَ عَلَى

رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) فِي طُولِ [ثَلَاثٍ وَ] عَشْرِينَ سَنَةً "وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ" وَ مَعْنَى لَيْلَةِ الْقَدْرِ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُفَدِّرُ فِيهَا الْأَجَالَ وَ الْأَرْزَاقَ وَ كُلَّ أَمْرٍ يَخْدُثُ مِنْ مَوْتٍ أَوْ حَيَاةٍ أَوْ خِصْبٍ أَوْ جَدْبٍ أَوْ حَيْرٍ أَوْ شَرٍّ، كَمَا قَالَ اللَّهُ: "فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ" إِلَى سَنَةٍ.

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ មានប្រសាសន៍] អំពីន័យរបស់សូរ៉េ:ត្តី [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក នេះគឺគួរអានដែលចុះមកលើ បៃត៍ អាល់-ម៉ាក្កុមរ ក្នុងអំឡុងយប់ព្រះ បុព្វបញ្ញត្តិទាំងអស់តែម្តង និងមកលើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អស់រយៈពេលម្ភៃបីឆ្នាំ ។ [៩៧:២] អ្នកដឹង បានដូចម្តេចថាអ្វីគឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ? ន័យរបស់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិគឺ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដាក់កម្រិត កំណត់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាអំពីការស្លាប់ឬការរស់រានមានជីវិត ឬការដុះដាលនៃការ បន្តពូជ ឬការមិនអាចផ្តល់កំណើតបាន ឬអំពើល្អ ឬអំពើអាក្រក់ដូចដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលថា [៤៥:៤] ក្នុងយប់នោះគ្រប់រឿងដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណនឹងត្រូវវិភាគជាលំអិត សម្រាប់មួយ ឆ្នាំ ។

قَوْلُهُ: "تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا" قَالَ: تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ رُوحُ الْقُدْسِ عَلَى إِمَامِ الرِّمَانِ، وَ يَدْفَعُونَ إِلَيْهِ مَا قَدْ كَتَبُوهُ مِنْ هَذِهِ الْأُمُورِ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} [៩៧:៤] បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ គឺទេវតាទាំងឡាយ និងព្រះសន្តវិញ្ញាណចុះមកលើអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله} របស់សម័យកាល ប្រគល់ឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} នូវអ្វីដែលបានកត់ ត្រាក្នុងព្រះរាជបញ្ជាទាំងនេះ ។

قَوْلُهُ: "لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ" ، قَالَ: رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) فِي نَوْمِهِ كَأَنَّ قُرْدَةً يَصْعَدُونَ مِنْبَرَهُ فَعَمَّهُ ذَلِكَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ" تَمْلِكُهُ بَنُو أُمَيَّةَ لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ قَدْرٍ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ គឺ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បាន សុបិនឃើញស្នាឡើងទៅលើវេទិកាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។ រឿងនេះធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បារម្ភ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានដាក់ចុះមកថា [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ [៩៧:២] អ្នកដឹង បានដូចម្តេចថាអ្វីគឺយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ? [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយពាន់ខែ នៃ រដ្ឋបាលរបស់ បានី អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ូ នៅក្នុងខែនោះមិនមាន យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ទេ ។

قَوْلُهُ: "مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ" قَالَ: نَحِيَّةٌ يَحْيَى بِهَا الْإِمَامُ إِلَى أَنْ يَطَّلَعَ الْفَجْرُ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} [៩៧:៤] ជាមួយគ្រប់រឿង [៩៧:៥] សិរីសួស្តី គឺពរជ័យសិរីសួស្តី លើកតម្កើងអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله} ដោយពរជ័យសិរីសួស្តីនេះរហូតដល់ថ្ងៃរះ ។

و قِيلَ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): تَعْرِفُونَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ؟ فَقَالَ: «وَ كَيْفَ لَا نَعْرِفُ [لَيْلَةَ الْقَدْرِ] وَ الْمَلَائِكَةُ تَطُوفُ بِنَا فِيهَا!». (فسير القسبي الجزء: ٢ صفحة: ٤٣١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٧١٥ حديث ٩٩/١١٧٩٣)**

គេបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាកុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ស្គាល់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ថ្វីក៏ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនស្គាល់យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាទេវតាឆ្ងល់ជុំវិញយើង ^{عليهم السلام} ក្នុងអំឡុង យប់នេះ !" (تفسير القمي 2: 431)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ جَمِيعاً عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْعَبَّاسِ بْنِ الْجُرَيْشِ عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الثَّانِي عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: لِابْنِ الْعَبَّاسِ إِنَّ لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي كُلِّ سَنَةٍ، وَ إِنَّهُ يَنْزِلُ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ أَمْرٌ كَسَنَةِ، وَ لِذَلِكَ الْأَمْرِ وُلَاةٌ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: مَنْ هُمْ؟ قَالَ: أَنَا وَ أَحَدَ عَشَرَ مِنْ صُلَيْي. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦١٩)

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាស៊ុយ៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា, មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អ្នកបង្ហាញឡោះហ្វិ និង មូហាំម៉ាដូ អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វាសាន់ តមកពី សាស៊ុល ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ រួមគ្នា តមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល់-អ្នកបាស់ ប៊ិន អាល់-យ៉ាវីយ៉ុស្វី ដែលបានថា អាហ្វិ យ៉ាកុប្យាវ ទី ពីរ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈប្រាប់ អ៊ីបនូ អ្នកបាស់ថា៖ "ពិតណាស់ យប់ព្រះ បុព្វបញ្ញត្តិនៅក្នុងគ្រប់ឆ្នាំ ។ រឿងទាំងឡាយចុះមកក្នុងអំឡុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិសម្រាប់មួយឆ្នាំ ហើយ នោះគឺរឿងអាល់-វីឡាយ៉ាស៊ុអត់ពីរស៊ុលុលឡោះហ្វិ ^{عليه وآله وسلم} ទៅ ។" អ៊ីបនូ អ្នកបាស់បានទូលថា៖ "អ្នកនោះ គឺអ្នកណា ^{صلوات الله عليه والسلا} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{عليه والسلا} និងដប់មួយនាក់ដែលមកពីបណ្តាកូនចៅ ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ ។" (تفسير نور الثقلين 1)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: مَا مِنْ مَلَكٍ يُهْبِطُهُ اللَّهُ فِي أَمْرٍ مَا يُهْبِطُهُ إِلَّا بَدَأَ بِالْإِمَامِ فَعَرَضَ ذَلِكَ عَلَيْهِ وَ أَنَّ مُخْتَلَفَ الْمَلَائِكَةِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى إِلَى صَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٣٨)

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់[មានប្រសាសន៍]តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស៊ុយ៉ាដូ តមកពី អាលី ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្វី ដែលបានថា អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "មិនមានទេវតាណាមួយក្នុង ចំណោមទេវតាដែលអស់ឡោះហ្វិ ^{عليه وآله وسلم} ចាត់បញ្ជូនមកជាមួយព្រះរាជបញ្ជា មិនបង្ហាញព្រះបញ្ជានោះ ចំពោះអ្នកមុខ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាមុនសិនទេ ។ មានទេវតាច្រើនប្រភេទនៅអស់ឡោះហ្វិ ^{تبارك وتعالى} មកជួបព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះរាជបញ្ជានេះ ។" (تفسير نور الثقلين 1)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، جَمِيعاً، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْعَبَّاسِ بْنِ الْحُرَيْشِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «بَيْنَا أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَطُوفُ بِالْكَعْبَةِ إِذَا رَجُلٌ مُعْتَجِرٌ، قَدْ قُضِيَ لَهُ، فَقَطَعَ عَلَيْهِ أُسْبُوعُهُ، حَتَّى أَدْخَلَهُ إِلَى دَارِ جَنْبِ الصَّفَا، فَأَرْسَلَ إِلَيَّ، فُكْنَا ثَلَاثَةً،

[...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អ្នកបង្ហាញឡោះហ្វិ និងមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ បានតំណាលតមកពី សាស៊ុល ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ និង មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាស៊ុយ៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ទាំងអស់គ្នា បានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល់-អ្នកបាស់ ប៊ិន ហ្វាវីស្វី តមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុប្យាវ ទីពីរ

ដែលមានរចនាថា៖ "ព្រះបិតាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام កំពុងតែបំពេញតួនាទីវាហ្នំជុំវិញកាត់បាត់ បុរសម្នាក់ពាក់ឈ្មួត ក្បាល បិទមុខមិនជិតទាំងអស់ បានកាត់តួវាហ្នំរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលផ្ទះមួយនៅ ក្បែរ អាល-ស្វ័ហ្វា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឲ្យគេទៅហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام យើងក៏មានគ្នាបីនាក់ ។

فَقَالَ: مَرْحَبًا يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رَأْسِي، وَ قَالَ: بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ بَعْدَ آبَائِهِ، يَا أَبَا جَعْفَرٍ إِنَّ شَيْئًا فَأَخْبَرْتَنِي، وَ إِنَّ شَيْئًا أَخْبَرْتَنِي، وَ إِنَّ شَيْئًا سَأَلْتَنِي، وَ إِنَّ شَيْئًا سَأَلْتَنِي، وَ أَنْ شَيْئًا صَدَقْتَنِي،

គាត់បានថា៖ "សូមស្វាគមន៍ ព្រះរាជបុត្រវិញ្ញាណកថាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។" បន្ទាប់មកគាត់បានដាក់ដៃលើ ក្បាលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ហើយថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្នំ صلوات الله عليه والسلام ជូនពរជ័យដល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះមហាឧបរាជ صلوات الله عليه والسلام របស់ អល់ឡោះហ្នំ صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់បុព្វបុរស صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អើយ! អាច្ឆិ យ៉ាងក្នុងហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អើយ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំអាចប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បើ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សួរទូលបង្គំចុះ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំសូមសួរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ថាយល់ឃើញដូចទូលបង្គំដែរ បើព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំសូមទទួលស្គាល់ថាយល់ឃើញដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។"

قَالَ: كُلُّ ذَلِكَ أَشَاءٌ. قَالَ: فَإِيَّاكَ أَنْ يَنْطِقَ لِسَانُكَ عِنْدَ مَسْأَلَتِي بِأَمْرٍ تُضْمِرُ لِي غَيْرَهُ، قَالَ: إِنَّمَا يَفْعَلُ ذَلِكَ مَنْ فِي قَلْبِهِ عِلْمَانِ يُخَالِفُ أَحَدُهُمَا صَاحِبُهُ، وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَبَى أَنْ يَكُونَ لَهُ عِلْمٌ فِيهِ اخْتِلَافٌ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនាថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់បានដូច្នោះ ។" គាត់បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រយ័ត្នមាត់ អំពីសំណួរទូលបង្គំ កុំឲ្យខុសពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្ត ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនាថា៖ "នេះគឺបុគ្គល ដែលមានតម្រិះពីរនៅក្នុងចិត្ត តម្រិះមួយផ្ទុយពីតម្រិះមួយទៀត (ពោលគឺមាត់និយាយផ្ទុយចិត្ត) ។ អល់ឡោះហ្នំ صلوات الله عليه والسلام ទ្រង់ស្អប់ចំណេះប្រាជ្ញាដែលមិនស្របគ្នា ។"

قَالَ: هَذِهِ مَسْأَلَتِي، وَ قَدْ فَسَّرْتُ طَرَفًا مِنْهَا، أَخْبَرْتَنِي عَنْ هَذَا الْعِلْمِ الَّذِي لَيْسَ فِيهِ اخْتِلَافٌ مَنْ يَعْلَمُهُ؟ قَالَ: أَمَّا جُمْلَةُ الْعِلْمِ فَعِنْدَ اللَّهِ جَلَّ دِكْرُهُ، وَ أَمَّا مَا لَا بُدَّ لِلْعِبَادِ مِنْهُ فَعِنْدَ الْأَوْصِيَاءِ،

គាត់បានថា៖ "នេះគឺសំណួរទូលបង្គំ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបំភ្លឺខ្លះហើយ ។ សូមប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអភិញ្ញា ដែលស្របគ្នា មិនខុសគ្នា ។ អ្នកណាមានអភិញ្ញានេះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនាថា៖ "ព្រះអភិញ្ញាទាំង អស់នៅឯអល់ឡោះហ្នំ صلوات الله عليه والسلام ។ ចំណេះដែលមនុស្សត្រូវការនោះ វានៅឯព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام (គឺអ្នក ស្អប់ عليهم السلام) ។"

قَالَ: فَفَتَحَ الرَّجُلُ عَجِيرَتَهُ، وَ اسْتَوَى جَالِسًا، وَ تَهَلَّلَ وَجْهَهُ، وَ قَالَ: هَذِهِ أَرَدْتُ، وَ لَهَا أَتَيْتُ، وَ زَعَمْتُ أَنَّ عِلْمَ مَا لَا اخْتِلَافَ فِيهِ مِنَ الْعِلْمِ عِنْدَ الْأَوْصِيَاءِ، فَكَيْفَ يَعْلَمُونَهُ؟ قَالَ: كَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَعْلَمُهُ، إِلَّا أَنَّهُمْ لَا يَرَوْنَ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَرَى، لِأَنَّهُ كَانَ نَبِيًّا، وَ هُمْ مُحَدَّثُونَ، وَ إِنَّهُ كَانَ يَفُودُ إِلَى اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ فَيَسْمَعُ الْوَحْيَ، وَ هُمْ لَا يَسْمَعُونَ.

លោកអ្នកអធិប្បាយមានប្រសាសន៍ថាព្រះអង្គ (អាថ្នី យ៉ាក្តីហ្វារទីពីរ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "បុរសនោះ បានដោះរបាំងមុខចេញ អង្គុយត្រង់ខ្លួន ព្រមទាំងមានទឹកមុខរីករាយ ហើយគាត់បានថា៖ "នេះគឺអ្វី ដែលទូលបង្គំចង់បាន ដែលទូលបង្គំមករក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អះអាងថាអភិញ្ញានេះដែលមិនទីទៃនោះ នៅឯព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ។ តើព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ទាំងនោះចេះដឹងដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ដូចវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم បានចេះដឹងព្រះអភិញ្ញានោះដែរ ខុសតែពួកគេ عليه السلام មិនឃើញអ្វីដែល វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم តែងតែឃើញនោះទេ ព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្តា عليه وآله وسلم ចំណែកឯពួកគេ عليه السلام ជា មូហ្វាដ្វាស្ត្រីន អ្នកនាំ عليه السلام ព្រះរាជសារ ។ ព្រះសាសនៈទូត عليه وآله وسلم ដែលជាព្រះអគ្គប្រតិភូរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم (អ្នកតំណាងអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم) ឮអ្វីដែលគេប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم (ឮវ៉ាហ្ន៎) តែពួកគេ (គឺព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام) មិនឮការប្រាប់ឲ្យដឹង (វ៉ាហ្ន៎) នោះទេ ។"

فَقَالَ: صَدَقْتَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، سَأَتِيكَ بِمَسْأَلَةٍ صَعْبَةٍ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ هَذَا الْعِلْمِ مَا لَهُ لَا يَظْهَرُ كَمَا كَانَ يَظْهَرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)؟ قَالَ: فَصَحَّكَ أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَقَالَ: أَبِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيَّ إِلَّا مُتَّخِنًا لِلْإِيمَانِ بِهِ، كَمَا قَضَى عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَنْ يَصْبِرَ عَلَيَّ أَدَى قَوْمِهِ، وَ لَا يُجَاهِدُهُمْ إِلَّا بِأَمْرِهِ،

បុរសបានថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ព្រះរាជបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم អើយ ។ ទូលបង្គំសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សំណួរពិបាកមួយ ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអភិញ្ញានេះ ។ ម្តេចបានជាអភិញ្ញានេះមិន កើតមានឡើង ដូចវាកើតមានឡើងសម្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឮញញឹម ហើយមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم មិនព្រមឲ្យបុគ្គលណាមួយទទួលបាននូវព្រះ អភិញ្ញាព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ទេ ក្រៅពីបុគ្គលដែលបានទទួលការល្បួងពិសោធន៍អ៊ីម៉ាន់ (សទ្ធា) ស្រេចហើយ ដើម្បី ទទួលបាននូវព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ។ [ការពិសោធន៍នេះគឺ៖] អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم អត់ធ្មត់ចំពោះការឈឺចាប់ដែលប្រជារាស្ត្រប្រព្រឹត្តមកលើព្រះអង្គ عليه وآله وسلم មិនឲ្យព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ប្រយុទ្ធទល់ ពួកគេទេលើកលែងតែដោយការអនុញ្ញាតពីព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ។

فَكَمْ مِنْ أَكْتِنَامٍ قَدْ أَكْتَنَمَ بِهِ، حَتَّى قِيلَ لَهُ: "فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ"، وَ أَيْمُ اللَّهُ أَنْ لَوْ صَدَعَ قَبْلَ ذَلِكَ لَكَانَ آمِنًا، وَ لَكِنَّهُ إِنَّمَا نَظَرَ فِي الطَّاعَةِ وَ خَافَ الْخِلَافَ، فَلِذَلِكَ كَفَّ،

ច្រើនលើកច្រើនគ្រាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបិទទុកនូវរឿងនានា ដែលអាចធ្វើឲ្យប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ខកចិត្ត លុះដល់ពេលគេដាក់បញ្ជាតឹងរឹងឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ពួកគេ ឲ្យដឹងព្រះរាជបញ្ជាដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាន ទទួលនោះដោយកុំយកចិត្តទុកដាក់អំពីពួកមិនជឿសាសនាថា៖ [១៥:៩៤] ដូច្នេះចូរអ្នកប្រកាសឲ្យដឹងពួក នូវអ្វីដែលគេបានដាក់ជាបង្គាប់មកលើអ្នក ហើយចូរអ្នកគេចចេញពីពួកពហុទេពនិយម ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូម ស្ស្រេងនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ថា បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងព្រះរាជបញ្ជានោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [ក៏នៅតែ] ផុត គ្រោះថ្នាក់[ដែរ] តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ចាត់ទុកព្រះរាជឱវាទអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله وسلم ជាធំ ខ្លាចប្រជារាស្ត្រឈ្លោះគ្នា ដូច្នេះឯងបានជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ខំអត់ធ្មត់បិទទុកព្រះរាជបញ្ជា ។

فَوَدِدْتُ أَنْ تَكُونَ عَيْنُكَ مَعَ مَهْدِي هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ الْمَلَائِكَةُ بِسُيُوفِ آلِ دَاوُدَ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ، تُعَدِّبُ أَرْوَاحَ الْكَافِرَةِ مِنَ الْأَمْوَاتِ، وَ تُلْحِقُ بِهِمْ أَرْوَاحَ أَشْبَاهِهِمْ مِنَ الْأَحْيَاءِ. ثُمَّ أَخْرَجَ سَيْفًا، ثُمَّ قَالَ: هَا إِنَّ هَذَا مِنْهَا.

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់ឲ្យលោកបានឃើញព្រឹត្តិការណ៍របស់ អាល់-ម៉ាស៊ូដ្យូ عجل الله فرجه របស់សហគមន៍នេះ ។ និងអស់ [សម័យដែល]ទេវតាកាន់ដាររបស់ព្រះរាជវង្សរបស់ដ្យាវដ្យូ عليه السلام រវាងមេឃនិងផែនដី ធ្វើទណ្ឌកម្មវិញ្ញាណ ពួកអសទ្ធាដែលស្លាប់ដោយសារទង្វើអាក្រក់របស់ពួកគេ ហើយបង្ខំវិញ្ញាណរបស់ពួកដែលមានជីវិត ដែលដូចពួកគេដែរនោះឲ្យទៅចូលជាមួយពួកអសទ្ធា ។" បន្ទាប់មកបុរសនោះបានហូតដាវចេញមក ក្រៅ ហើយថា៖ "នេះដាវមួយក្នុងចំណោមដាវទាំងនោះ ។"

قَالَ: فَقَالَ أَبِي: إِي وَ الَّذِي اصْطَفَى مُحَمَّدًا عَلَى الْبَشَرِ، قَالَ: فَكَرَّدَ الرَّجُلُ اعْتِجَارُهُ وَ قَالَ: أَنَا إِلْيَاسُ، مَا سَأَلْتُكَ عَنْ أَمْرِكَ وَ بِي مِنْهُ جَهَالَةٌ، غَيْرَ أَبِي أَحْبَبْتُ أَنْ يَكُونَ هَذَا الْحَدِيثُ قُوَّةً لِأَصْحَابِكَ، وَ سَأَخْبِرُكَ بِأَيَّةٍ أَنْتَ تَعْرِفُهَا إِنَّ حَاصِمُوا بِهَا فَلَجُوا. قَالَ: فَقَالَ لَهُ أَبِي: إِنَّ شِئْتَ أَحْبَبْتُكَ بِهَا؟ قَالَ: قَدْ شِئْتُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មែន នេះជាការពិត ។ សូមស្យូចនឹង ព្រះ عليه السلام ដែលជ្រើសរើសយកមូហាំម៉ាដ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងចំណោមមនុស្សជាតិ ។" បុរសនោះបានគ្របមុខវិញហើយ ថា៖ "ទូលបង្គំ អ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام ។ ទូលបង្គំ عليه السلام មិនបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីរឿងនោះទេព្រោះទូលបង្គំ عليه السلام មិនស្គាល់ពួកគេ ។ តែទូលបង្គំ عليه السلام ចង់តែឲ្យការសន្ទនានេះពង្រឹងកម្លាំងបណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ទូលបង្គំ عليه السلام នឹងប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីសញ្ញា (អាយ៉ាស៊ូ) និងភ័ស្តុតាងដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹង បើពួកគេ (បណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام) ជជែករកខុសត្រូវជាមួយអ្នកទៀតអាស្រ័យអាយ៉ាស៊ូ នេះមិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងឈ្នះ ។" 15:94-96 ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីលយ៉ាស៊ូ عليه السلام) ថា៖ "បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام អាចប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ូនិងភ័ស្តុតាងនោះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីលយ៉ាស៊ូ عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام ចង់ឮពីមាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

قَالَ: إِنَّ شِيعَتَنَا إِنْ قَالُوا لِأَهْلِ الْخِلَافِ لَنَا: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ لِرَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "إِنَّا أَنْزَلْنَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ" إِلَى آخِرِهَا، فَهَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَعْلَمُ مِنَ الْعِلْمِ شَيْئًا لَا يَعْلَمُهُ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ، أَوْ يَأْتِيهِ بِهِ جِبْرِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي عَزْرِهَا؟ فَإِنَّهُمْ سَيَقُولُونَ: لَا، فَعَلَّ هُمْ: فَهَلْ كَانَ لِمَا عَلِمَ بُدٌّ مِنْ أَنْ يُظْهَرَ؟ فَيَقُولُونَ: لَا،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្តីអ្នកយើង عليهم السلام (បណ្តាអ្នកតាមយើង عليهم السلام) បើពួកគេប្រាប់ពួកដែល ប្រឆាំងយើង ថាអល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលប្រាប់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ថា [៩៧:១] ការពិតយើងបាន ដាក់វាចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ រហូតដល់ចប់សូរ្យវិទ្យា ។ តើរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ដឹងទេនូវរឿងអ្វី មួយដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនដឹងទេនៅក្នុងយប់នោះ ឬអ្វីមួយដែលយ្យីបរអ៊ីល عليه السلام បាននាំមកក្នុងឱកាស ផ្សេងៗទៀត?" បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) ថា៖ "ទេ ពុំមានអ្វីមួយដែលរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិននោះ ទេ ។" ចូរព្រាប់ពួកគេនោះថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ត្រូវតែប្រាប់ឲ្យដឹងអភិញ្ញានោះ ចៀសបានមែន ទេ?" ពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) នឹងថា៖ "ទេ មិនចាំបាច់ទេ ។"

فَعَلَّ هُمْ: فَهَلْ كَانَ فِيهَا أَظْهَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ اخْتِلافٌ؟ فَإِنْ قَالُوا: لَا، فَعَلَّ هُمْ: فَمَنْ حَكَمَ بِحُكْمِ اللَّهِ فِيهِ اخْتِلافٌ، فَهَلْ خَالَفَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)? فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، فَإِنْ قَالُوا: لَا، فَقَدْ نَقَضُوا أَوْلَ كَلَامِهِمْ.

ដូច្នេះពួកគេអាចប្រាប់ពួកគេនោះបានថា៖ "តើខុសគ្នាទេ មិនស្របគ្នាទេ រវាងអភិញ្ញាដែល
 រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់ឲ្យដឹងនិងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានចែងនោះ?" បើពួកគេ (គឺពួក
 ប្រឆាំង) ថា៖ "ទេ មិនខុសគ្នាទេ ។" ចូរពួកគេសួរពួកគេនោះថា៖ "បើបុគ្គលវិនិច្ឆ័យអាស្រ័យច្បាប់
 អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដោយមិនសមស្រប តើបុគ្គលនោះមិនផ្ទុយពីរស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ?" ពួកគេ
 (គឺពួកប្រឆាំង) នឹងថា៖ "ត្រូវ ពួកគេផ្ទុយពីរស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។" បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) ថា៖ "ទេ
 បុគ្គលនោះមិនផ្ទុយពីរស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ" ពួកគេនិយាយផ្ទុយពីសម្តីដំបូងរបស់ពួកគេ ។

فَقُلْ لَهُمْ: "مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ" فَإِنْ قَالُوا: مِنَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ؟ فَقُلْ: مَنْ لَا يَخْتَلِفُ فِي عِلْمِهِ. فَإِنْ قَالُوا:
 فَمَنْ هُوَ ذَلِكَ؟ فَقُلْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) صَاحِبَ ذَلِكَ، فَهَلْ بَلَغَ أَوْ لَا؟ فَإِنْ قَالُوا: قَدْ بَلَغَ، فَقُلْ: هَلْ مَاتَ رَسُولُ
 اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَالْخَلِيفَةُ مِنْ بَعْدِهِ يَعْلَمُ عِلْمًا لَيْسَ فِيهِ اخْتِلَافٌ؟

ពួកគេចូរប្រាប់ពួកគេនោះថា៖ "[៣:៧] តែមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱក្ការ
 នោះនិងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។ បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) សួរថា៖ "អ្នកណាទៅដែល
 ស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា?" ពួកគេចូរប្រាប់ពួកគេនោះថា៖ "បណ្តាអ្នក صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានអភិញ្ញាដែល
 មិនទីទៃ[ពីសម្តីអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ] ។" បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) សួរថា៖ "ពួកគេជាអ្នកណា?" ពួកគេចូរ
 ថា៖ "រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាបុគ្គលប្រភេទនោះ ។ តើព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានផ្ទេរអភិញ្ញានោះឬទេ?" ពួកគេ
 (គឺពួកប្រឆាំង) នឹងថា៖ "ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានផ្ទេរហើយ ។" ពួកគេចូរសួរថា៖ "តើរស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បាន
 ចូលព្រះទិវង្គត ស្តេចខ័លិហ្វក្រោយព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានអភិញ្ញាដែលពុំមានលក្ខណៈទីទៃ[ពីសម្តី
 អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ] ទេ?"

فَإِنْ قَالُوا: لَا، فَقُلْ: إِنَّ خَلِيفَةَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مُؤَيَّدٌ، وَ لَا يَسْتَخْلِفُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَّا مَنْ يَخُكُّمُ
 بِحُكْمِهِ، وَإِلَّا مَنْ يَكُونُ مِثْلَهُ إِلَّا النَّبِيَّ، وَإِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمْ يَسْتَخْلِفْ فِي عِلْمِهِ أَحَدًا، فَقَدْ ضَيَّعَ مَنْ فِي
 أَصْلَابِ الرِّجَالِ مِمَّنْ يَكُونُ بَعْدَهُ.

បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) ថា៖ "ទេ ស្តេចខ័លិហ្វក្រោយរស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ពុំមានអភិញ្ញាដែលមាន
 លក្ខណៈទីទៃ[ពីសម្តីអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ] ទេ ។" ពួកគេចូរថា៖ "[មិនសមហេតុសមផលទេ] ស្តេចខ័លិហ្វ
 របស់រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានការដឹកនាំជ្រោមជ្រែង[ដោយអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ] ។ រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 នឹងបន្ទូលទុកនៅខាងក្រោយព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តែស្តេចខ័លិហ្វណាដែលវិនិច្ឆ័យតាមតែការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះ
 អង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បុគ្គលដែលដូចព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ខុសគ្នាតែបុគ្គលនោះមិនមែនជាព្រះសាស្តា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ ។ បើ
 រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនបានតែងតាំងអ្នកណាម្នាក់ដែលមាននូវព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ អ្នក
 នោះនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សជំនាន់ក្រោយព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដើរផ្លូវខុស ។"

فَإِنْ قَالُوا لَكَ: فَإِنَّ عِلْمَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) كَانَ مِنَ الْقُرْآنِ، فَقُلْ: "حَم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ
 إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ * أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ."

បើពួកគេ (គឺពួកប្រឆាំង) ប្រាប់អស់លោកថា៖ "អភិញ្ញារបស់រស់ស្នូលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មកពីគូរអាន ។" ចូរ

ថា: "[៤៤:១] ហ្នា មីម ។ [៤៤:២] [អញស្សៀត]នឹងព្រះគម្ពីរបំភ្លឺ ។ [៤៤:៣] ការពិតយើងបានដាក់វា (ព្រះគម្ពីរ) ចុះមកក្នុងយប់មួយដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ។ ការពិតយើងរមែងតែព្រមាន [៤៤:៤] ក្នុងយប់នោះ គ្រប់ករណីប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណត្រូវវែកញែកច្បាស់លាស់ ។ [៤៤:៥] ជាព្រះបញ្ជាមកពីយើង ។ ការពិតយើងជាអ្នកចាត់បញ្ជូន ។"

فَإِنْ قَالُوا لَكَ: لَا يُرْسِلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا إِلَىٰ نَبِيٍّ. فَقُلْ: هَذَا الْأَمْرُ الْحَكِيمُ الَّذِي يُفَرِّقُ فِيهِ هُوَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ الَّتِي تَنْزِلُ مِنَ سَّمَاءِ إِلَىٰ سَّمَاءٍ، أَوْ مِنْ سَّمَاءٍ إِلَىٰ أَرْضٍ. فَإِنْ قَالُوا: مِنْ سَّمَاءٍ إِلَىٰ سَّمَاءٍ، فَلَيْسَ فِي السَّمَاءِ أَحَدٌ يَرْجِعُ مِنْ طَاعَةٍ إِلَىٰ مَعْصِيَةٍ، فَإِنْ قَالُوا: مِنْ سَّمَاءٍ إِلَىٰ أَرْضٍ، وَ أَهْلُ الْأَرْضِ أَحْوَجُ الْخَلْقِ إِلَىٰ ذَلِكِ،

បើពួកគេប្រាប់អស់លោកថា: "អល់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជូនព្រះរាជសារមកឲ្យតែបណ្តាព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ទេ ។" ចូរថា: "ករណីវែកញែកច្បាស់លាស់ទាំងនេះដែលមកនោះ វាមកពីអស់ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណដែលចុះមកពីលើមេឃមកលើមេឃមួយទៀត ឬដែលមកពីលើមេឃមកលើផែនដី?" បើពួកគេថា: "មកពីលើមេឃមកលើមេឃ" ច្បាស់ជាមិនមានអ្នកណាម្នាក់នៅលើមេឃលំអៀងចេញពីការស្តាប់ព្រះឱវាទទៅរកការល្មើសព្រះបង្គាប់ទេ ។" បើពួកគេថា: "ពីលើមេឃមកលើផែនដី" មនុស្សលោកជាសត្វលោកដែលត្រូវការព្រះអភិញ្ញានោះលើសគេ ។

فَقُلْ: فَهَلْ: لَهُمْ: بُدٌّ مِنْ سَيِّدٍ يَتَحَكَّمُونَ إِلَيْهِ؟ فَإِنْ قَالُوا: "فَإِنَّ الْخَلِيفَةَ هُوَ حَكَمُهُمْ"، فَقُلْ: "اللَّهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ" إِلَى قَوْلِهِ: "خَالِدُونَ"،

ចូរថា: "អ្នកណាទៅដែលពួកគេត្រូវតែមានជាមេដឹកនាំដើម្បីសូមឲ្យវិនិច្ឆ័យ?" បើពួកគេថា: "ស្តេចខ្ញុំលិហ្វជាអ្នកវិនិច្ឆ័យពួកគេ ។" ចូរពួកគេ[អំពីអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្តុនេះ]ថា: "[២:២៥៧] អល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះអភិបាលរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ ព្រះអង្គនាំពួកគេចេញពីភាពងងឹតឆ្កោះទៅកាន់ពន្លឺ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عز وجل} [២:២៥៧] ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

لَعَمْرِي مَا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا وَهُوَ مُؤَيَّدٌ، وَ مَنْ أُتِيَ لَمْ يَخْطِئْ، وَ مَا فِي الْأَرْضِ عَدُوٌّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا وَهُوَ مُخَدَّلٌ، وَ مَنْ خَدِلَ لَمْ يَصِبْ، كَمَا أَنَّ الْأَمْرَ لَا بُدَّ مِنْ تَنْزِيلِهِ مِنَ السَّمَاءِ يَحْكُمُ بِهِ أَهْلُ الْأَرْضِ، كَذَلِكَ وَ لَا بُدَّ مِنْ وَالٍ،

ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្សៀតលើដីវិតខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា នៅលើមេឃនិងនៅលើដី ព្រះមហាឧបរាជ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អល់ឡោះហ្ន៎សុទ្ធតែត្រូវអល់ឡោះហ្ន៎គាំទ្រនិងការពារ ។ អ្នកណាដែលមានព្រះគាំទ្រនិងការពារ អ្នកនោះមិនប្រព្រឹត្តខុសទេ ។ នៅលើមេឃនិងលើដី សត្រូវគ្រប់រូបរបស់អល់ឡោះហ្ន៎សុទ្ធតែត្រូវព្រះបោះបង់ចោល (ពោលគឺ បរាជ័យ ។ អ្នកណាដែលត្រូវព្រះបោះបង់ចោល អ្នកនោះមិនមានគេជួយកែតម្រង់ទេ (ក្នុងការវិនិច្ឆ័យ) ។ ដូច្នេះចាំបាច់ត្រូវតែមានព្រះរាជបញ្ជាមកពីលើមេឃសម្រាប់ប្រជានិករនៅលើដីដើម្បីវិនិច្ឆ័យ ។ ដូចគ្នាដែរ ត្រូវតែមានព្រះមហាឧបរាជ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាចាំបាច់ ។"

فَإِنْ قَالُوا: لَا نَعْرِفُ هَذَا، فَقُلْ لَهُمْ: قُولُوا مَا أَحْبَبْتُمْ، أَيْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يَتْرُكَ الْعِبَادَ وَ لَا حُجَّةَ لَهُ عَلَيْهِمْ».

បើពួកគេថា: "យើងមិនស្គាល់បុគ្គលប្រភេទនេះទេ ។" ចូរប្រាប់ពួកគេថា: "អស់លោកថាអ្វីស្រេចតែ
អស់លោកចុះ ។ អត់ពីម្យ៉ាងម៉ាដូ صلى الله عليه وآله ទៅ អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនធ្វេសប្រហែសដោយចោលបាវព្រះអង្គ رحمته
នៅលើផែនដីទេ ដោយគ្មានព្រះអាជ្ញាធររបស់ព្រះអង្គ رحمته គ្រប់គ្រងពួកគេ ។"

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تَمَّ وَقَفَ فَقَالَ: هَا هُنَا- يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ- بَابٌ غَامِضٌ، أَرَأَيْتَ إِنْ قَالُوا: حُجَّةُ اللَّهِ الْقُرْآنُ؟

អាចិ អាប៊ុខុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله មានវចនៈថាបន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ឈប់បន្តិច ។ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله (អ៊ីលយ៉ាស់
صلى الله عليه وآله) ទូលថា: "ព្រះរាជបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله អីយ នេះចំណុចលំបាក ។ តើព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله យល់
ឃើញយ៉ាងណាបើពួកគេថា: "ព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته គឺគូរអាន ?"

قَالَ: إِذْ نُوِّدُ أَقُولُ لَهُمْ: إِنَّ الْقُرْآنَ لَيْسَ بِنَاطِقٍ يَأْمُرُ وَ يَنْهَى، وَ لَكِنَّ لِلْقُرْآنِ أَهْلًا يَأْمُرُونَ وَ يَنْهَوْنَ، وَ أَقُولُ: فَدَ عَرَضَتْ لِبَعْضِ أَهْلِ الْأَرْضِ
مُصِيبَةٌ مَا هِيَ فِي السُّنَّةِ وَ الْحُكْمِ الَّذِي لَيْسَ فِيهِ اخْتِلَافٌ، وَ لَيْسَتْ فِي الْقُرْآنِ، أَبِي اللَّهِ لِعَلِّمِهِ بِتِلْكَ الْفِتْنَةِ أَنْ تَظْهَرَ فِي الْأَرْضِ وَ لَيْسَ
فِي حُكْمِهِ رَادًّا لَهَا وَ لَا مُفْرَجٌ عَنْ أَهْلِهَا.

ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានវចនៈថាទូលបង្គំ صلى الله عليه وآله នឹងប្រាប់ពួកគេថា: "គូរអានមិនចេះនិយាយទេ មិនចេះចេញ
បញ្ជាឬចេញបម្រាមទេ តែគូរអានមានបុគ្គលមួយក្រុម ("អាសូលី គូរអាន" (ម្ចាស់គូរអាន)) សម្រាប់
ចេញបញ្ជានិងដាក់បម្រាម (ដោយការបកស្រាយអាយ៉ាសូរបស់គូរអាននោះ) ។" ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله នឹងថាដែរថា:
"អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនបណ្តោយឲ្យមនុស្សលោកលើផែនដីជួបប្រទះការពិបាកណាមួយទេ ដោយមិន
ឃើញមានវិធីដោះស្រាយរឿងនេះនៅក្នុងព្រះសូណាតុំ ពុំមានការវិនិច្ឆ័យ[ដែលផ្អែកលើអ្នកបកស្រាយ]
ដែលមិនទីទៃ[ពីព្រះអភិញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته] ហើយមិន[ឃើញ]មាននៅក្នុងគូរអានទេ ។
អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនព្រមឲ្យមានបញ្ហានេះ នៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله កើតមានឡើងនៅលើផែនដីទេ
ពុំនោះទេបានសេចក្តីថាព្រះអង្គ رحمته មិនចេះដឹងទេ ព្រោះជម្លោះនឹងកើតមានឡើងនៅលើផែនដីនឹងពុំ
មានព្រះវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះទេ ឯប្រជានិករផែនដីនឹងមិនមានទីពឹង
ពាក់ទេ ។"

សេចក្តីបំភ្លឺ

ព្រះបរមគ្រូ صلى الله عليه وآله យើងមានវចនៈថាគូរអានតែមួយមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដឹកនាំខ្លួន ដូចពួកមុស្លីមគិត
នោះទេ តែការដឹកនាំខ្លួនមកតាមរយៈបុគ្គលទាំងឡាយដែលចេះដឹងគូរអាននោះ (អាសូលី គូរអាន)
ដែលដឹកនាំដោយផ្អែកលើការបកស្រាយអាយ៉ាសូរបស់គូរអាននោះ ។ ប្រសិនបើពួកគេជួបប្រទះបញ្ហា
មួយដែលមិនមានចែងនៅក្នុងសូណាសុំឬនៅក្នុងព្រះវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ទេនោះ តើពួកគេត្រូវ
ធ្វើយ៉ាងណា ? អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនសព្វព្រះហឫទ័យទេដែលពួកគេជួបប្រទះបញ្ហានៅលើផែនដីដោយ
ពុំមានព្រះវិនិច្ឆ័យណាមួយមកពីព្រះអង្គ رحمته ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានោះ និងរកផ្លូវចេញឃើញសម្រាប់
ពួកគេទេនោះ ។

فَقَالَ: هَاهُنَا تَفْلُجُونَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ عَلِمَ بِمَا يُصِيبُ الْخَلْقَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ أَوْ فِي أَنْفُسِهِمْ مِنَ الدِّينِ أَوْ عَيْبِهِ، فَوَضَعَ الْقُرْآنَ دَلِيلًا.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام) បានថា៖ "ព្រះរាជបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រង់នេះឯង ។ ទូលបង្គំ عليه السلام សូមប្តេជ្ញាថាអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ទ្រង់ញាណថាមាការលំបាកណាខ្លះកើតមានលើសត្វលោកឯផែនដីឬលើខ្លួនពួកគេផ្ទាល់និងក្នុងព្រះសាសនាពួកគេ ។ល។ ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានដាក់គូរអានជាមគ្គុទេសក៍ ។"

قَالَ: فَقَالَ الرَّجُلُ: هَلْ تَدْرِي- يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ- دَلِيلَ مَا هُوَ؟ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): نَعَمْ، فِيهِ جُمْلُ الْخُدُودِ وَ تَفْسِيرُهَا عِنْدَ الْحُكْمِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាបុរសនោះ (គឺអ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام) បានថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلام វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងមគ្គុទេសក៍ទេ មគ្គុទេសក៍នោះអ្វីទៅ?" អាច្វី យ៉ាត្រាហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام វចនៈថា៖ "ដឹងនៅក្នុងមគ្គុទេសក៍មានច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មទាំងអស់ មានសេចក្តីអធិប្បាយបំភ្លឺអំពីច្បាប់ទាំងនេះសម្រាប់វិនិច្ឆ័យ ។"

فَقَالَ أَبِي اللَّهِ أَنْ يُصِيبَ عَبْدًا بِمُصِيبَةٍ فِي دِينِهِ أَوْ فِي نَفْسِهِ أَوْ فِي مَالِهِ لَيْسَ فِي أَرْضِهِ مِنْ حُكْمِهِ قَاضٍ بِالصَّوَابِ فِي تِلْكَ الْمُصِيبَةِ.

ព្រះអង្គ (គឺអ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "ក្នុងការវិភាគហេតុផលនេះ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនចង់ឲ្យបាវព្រះអង្គ عليه السلام ជួបប្រទះការលំបាកឡើយនៅក្នុងសាសនាបាវរូបនោះ ឬពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងផ្ទាល់ខ្លួនបាវនោះ ឬពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងទ្រព្យ ។ នៅលើផែនដីព្រះអង្គ عليه السلام មិនមានអ្នកណាមួយអាចវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវបានទេ អំពីការលំបាកទាំងនេះ ។"

قَالَ: فَقَالَ الرَّجُلُ: أَمَا فِي هَذَا الْبَابِ فَقَدْ فَلَجْتُمْ بِحُجَّتِي، إِلَّا أَنْ يَفْتَرِيَ حَصْمُكُمْ عَلَى اللَّهِ فَيَقُولَ: لَيْسَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ حُجَّةٌ، وَ لَكِنْ أَحْبَبْتَنِي عَنْ تَفْسِيرِ "لَكَيْلًا تَأْسُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ بِمَا حُصَّ بِهِ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ" قَالَ: فِي أَبِي فَلَانَ وَ أَصْحَابِهِ، وَ وَاحِدَةٌ مُقَدَّمَةٌ، وَ وَاحِدَةٌ مُؤَخَّرَةٌ، "لَا تَأْسُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ بِمَا حُصَّ بِهِ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ" مِنَ الْفِتْنَةِ الَّتِي عَرَضَتْ لَكُمْ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). فَقَالَ الرَّجُلُ: أَشْهَدُ أَنَّكُمْ أَصْحَابُ الْحُكْمِ الَّذِي لَا اخْتِلَافَ فِيهِ. ثُمَّ قَامَ الرَّجُلُ وَ دَهَبَ فَلَمْ أَرَهُ». (الكافي الجزء: ١ صفحہ: ١٨٨ حديث: ١، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحہ: ٧٠١ حديث ٩٩ /١١٧٦٣)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាបុរសនោះ (គឺអ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទទួលជោគជ័យក្នុងរឿងនេះ ។ ប៉ុន្តែពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាចនិយាយមុសាអំពីអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានថា អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនបានចែងអំពីបុគ្គលណាមួយជាព្រះអាជ្ញាធរទេ ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំ عليه السلام នូវន័យរបស់ [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក **គឺអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យរាល់ជាពិសេស** និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសប្បាយរីករាយជ្រុលពេក

ជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេស្តីអំពី អាប៊ូមួយនោះនិងបក្សពួករបស់គេ ។ អាយ៉ាស៊ុនេស្តីត្រូវដាក់ពីមុខ មួយទៀតត្រូវដាក់ពីក្រោយ (ពោលគឺ ដាក់អាយ៉ាស៊ុនេស្តីខុសកន្លែងពីរ) ។ [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក **គឺអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យអាលីជាពិសេស** និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសប្បាយរីករាយជ្រុលពេក ជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក" គឺជម្លោះដែលបានកើតឡើងដល់អស់លោកក្រោយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" បុរសនោះ (គឺអ៊ីលយ៉ាស់ ^{عليه السلام}) បានថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម្ចាស់នៃព្រះប្រាជ្ញាញាណដែលមិនទីទៃពីព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجله} ទេ ។" បន្ទាប់មកបុរសនោះបានក្រោកហើយបានចាកចេញ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} លែងបានជួបគាត់ទៀត ។" (الكافي 1/188 :1)

***

وَعَنِ الشَّيْخِ أَبِي جَعْفَرِ الطُّوسِيِّ، عَنْ رَجَالِهِ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَلَانَ السَّكُونِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «بَيْتٌ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ [مِنْ] حُجْرَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ سَفَفَ بَيْتِهِمْ عَرْشُ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ فِي فَعْرِ نُبُوَّتِهِمْ فُرْجَةٌ مَكْشُوطَةٌ إِلَى الْعَرْشِ مِعْرَاجُ الْوَحْيِ وَ الْمَلَائِكَةُ، تَنْزَلُ عَلَيْهِمْ بِالْوَحْيِ صَبَاحًا وَ مَسَاءً، وَ كُلِّ سَاعَةٍ وَ طَرْفَةِ عَيْنٍ، وَ الْمَلَائِكَةُ لَا يَنْقَطِعُ فَوْجُهُمْ، فَوَجٌ يَنْزِلُ وَ فَوْجٌ يَصْعَدُ،

[រាយការណ៍]តមកពី អាល់-ស្តែខ្លី អាប៊ូ យ៉ាក្រូហ្វារ អាល់-ទូស៊ី តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាដ្ឋឡាន់ អាល់-សាគូនី ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ យ៉ាក្រូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា៖ "ផ្ទះរបស់អាលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងហ្វាទីម៉ាស៊ុន ^{عليها السلام} មកពីបន្ទប់របស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដំបូលផ្ទះរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរគឺព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់ព្រះម្ចាស់ ^{عجله} ពិភពទាំងពួង ក្រោមផ្ទះរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរគឺសន្ទះដែលរអិលទៅកាន់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក វាហ្ន៎និងទេវតាឡើងតាមនោះ នាំវាហ្ន៎ពេលព្រឹកនិងពេលយប់មកឲ្យអស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} រៀងរាល់ម៉ោងរៀងរាល់ពេល មានកងទេវតាមិនចេះដាច់ ។ កងទេវតាមួយឡើងទៅ កងទេវតាមួយទៀតចុះមក ។"

وَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَشَفَ لِإِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ السَّمَاوَاتِ حَتَّى أَبْصَرَ الْعَرْشَ، وَ زَادَ اللَّهُ فِي قُوَّةِ نَاطِرِهِ، وَ إِنَّ اللَّهَ زَادَ فِي قُوَّةِ نَاطِرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، وَ كَانُوا يُبْصِرُونَ الْعَرْشَ، وَ لَا يَجِدُونَ لِيُبُوتِهِمْ سَفْعًا غَيْرَ الْعَرْشِ، فَبُيُوتُهُمْ مُسَفَّقَةٌ بِعَرْشِ الرَّحْمَنِ، وَ مِعْرَاجُ الْمَلَائِكَةِ، وَ الرُّوحُ فَوْجٌ بَعْدَ فَوْجٍ، لَا انْقِطَاعَ لَهُمْ، وَ مَا مِنْ بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ الْأَيِّمَةِ مِنَّا إِلَّا وَ فِيهِ مِعْرَاجُ الْمَلَائِكَةِ، لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ». قَالَ: فُلْتُ: «مِنْ كُلِّ أَمْرٍ؟» قَالَ: «بِكُلِّ أَمْرٍ» فُلْتُ: هَذَا التَّنْبِيلُ؟ قَالَ: «نَعَمْ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨١٨ حَدِيث: ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧١٣ حَدِيث ٩٩ / ١١٧٨٩)**

ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{تبارك وتعالى} បានបើកមេឃឲ្យអ៊ីបរហ្ន៎ម ^{عليه السلام} លុះមើលឃើញព្រះរាជបល្ល័ង្ក អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجله} បានបង្កើនការមើលឃើញឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجله} បានបង្កើនឥទ្ធិពលនៃការមើលឃើញឲ្យមូហ្វាម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យហ្វាទីម៉ាស៊ុន ^{عليها السلام} ឲ្យអាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្វាសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} តែងតែមើលឃើញព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ អស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឃើញថាដំបូលផ្ទះរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មិនខុសពីព្រះរាជបល្ល័ង្កទេ ។ ផ្ទះរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ជាដំបូល ។ បណ្តាទេវតាឡើងទៅលើដូចនៅក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجله} គឺ៖ [៥៧:៤] បណ្តា

ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណនឹងចុះមកក្នុងយប់នេះ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ជាមួយគ្រប់រឿង
សាឡាម ៗ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ជាមួយគ្រប់រឿង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានចន្លោះថា៖ "**ជាមួយគ្រប់រឿង** (គឺគ្រប់
 ករណី) ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ នេះគឺអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកមែនទេ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានចន្លោះថា៖
 "មែន ។" (تأويل الآيات :2 :4/818)

ពាក្យរាយ

- កំណើតអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ីដ عجل الله فرجه [៩៧:២] ។..... ១២
- ការពារកសិផលនិងរបស់មានតម្លៃ [៩៧] ។..... ៤
- ការពារខ្លួនពេលយប់ [៩៧] ។..... ៤
- ការពាររបស់ [៩៧] ។..... ៤
- បារមីរបស់យប់ ឡឡាទុល-កូដ្វ័រ [៩៧:២] ។..... ១៤
- ព្រះមហាគម្ពីរគួរអានបានចុះមកក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ (ឡឡាទុល-កូដ្វ័រ) ។..... ៨
- ព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ៉័លបានចុះមកក្នុងពេលយប់ក្រោយដប់ពីរថ្ងៃខែរ៉ម៉ាដ្វ័ន ។..... ៨
- ព្រះគម្ពីរតៅរ៉តូបានចុះមកក្រោយប្រាំមួយថ្ងៃក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្វ័ន ។..... ៨
- ព្រះគម្ពីរស្វាប៊ូរបានចុះមកក្នុងពេលយប់ក្រោយថ្ងៃទីដប់ប្រាំបីខែរ៉ម៉ាដ្វ័ន ។..... ៨
- សូត្រឲ្យអ្នកស្លាប់បាត់ភ័យ [៩៧] ។..... ៥
- សូត្រឲ្យបាត់ឈឺ [៩៧] ។..... ៥
- សូត្រការពារខ្លួនពីមនុស្សកំណាច [៩៧] ។..... ៥
- សញ្ញារបស់យប់ ឡឡាទុល-កូដ្វ័រ [៩៧] ។..... ១០
- អាយ៉ាសុត្រូវបំភ្លៃ [៩៧:៤] ។..... ៤០